

Szabó Gábor: A körülmények hatalma

OMNYE: Otthon az Óvárosban

Rácz Laci: Igaz történetek

X. ÉVF. 89. SZÁM 2022. JANUÁR-MÁRCIUS

Százhalom

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Varga László
képzőművész

ÓVÁROSI KERÍTÉS

Fotó: Szabó Gábor

A TARTALOMBÓL: A körülmények hatalma • Szabó Gábor: A képviselő naplója • OMNYE: Otthon az Óvárosban • Rácz Laci igaz történetei • Juhász Attila: Dunai kalandozások • Móra Imre: Kisfalumból a nagyvilágba • Örökkön örökké – B. Fazekas Olga • Történetünk története: Historia Domus

Márciusi

PROGRAMAJÁNLÓ

BARÁTSÁG KULTURÁLIS KÖZPONT

IT'S HAPPENING AGAIN

Drótos Tóth Gábor kiállítása

Vége: 2022. április 4. hétfő, 17:00

Helyszín: BKK Lépcső Galéria

A kiállítás megtekinthető: április 4-ig

a Barátság Kulturális Központ Lépcső Galériájában.

ANYÓSÜLÉS

Kovács András Péter önálló estje

Előzenekar: Szabó Balázs Máté

Időpont: 2022. március 29. kedd, 19:00

Vége: 2022. március 29. kedd, 21:00

Helyszín: BKK színházterem

Az anyósülésbe huppanni a villamosról azt jelenti: luxus, kényelem, egyéni törődés, tempó. Az anyósülésbe huppanni a volán mögül azt jelenti: kontrollvesztés, bizonytalanság, lefokozás, kudarc. Márpedig 2020-21 olyan időszak volt, mikor elég keveset volt nálam a volán. Ezen az előadáson elmesélem, milyen volt másfél évig az anyósülésen utazni.

ERDÉLYI ERIKA - MARÉK VERONIKA: KIPPKOPP A FÜBEN

zenés bábelőadás

A Nefelejcs bábszínház előadása

Időpont: 2022. március 26. szombat, 10:30

Vége: 2022. március 26. szombat, 11:30

Helyszín: BKK színházterem

Kippkopp sétára indul, unatkozik már egyedül, így összebarátkozik a katicával.

HÉTVÉGI KIRUCCANÁSOK EURÓPA NAGYVÁROSAIBA

Világjáró Battaik

Kalandozzák velünk végig Európát!

Időpont: 2022. március 31. csütörtök, 18:00

Vége: 2022. március 31. csütörtök, 19:30

Évadnyitó beszélgetés Szabó Gábor óvárosi képviselővel

A körülmények hatalma

Óvárosi képviselőként ciklusának első felénél jár. Ez az időszak azonban pont egybeesett a Covid-járvánnyal, ami a lehetőségeket jócskán korlátozta. Ennek ellenére úgy érzi, a körülményekhez képest sikerült lépéseket tenni, elsősorban a régi elmaradások terén és nagyon várja, hogy a járványügyi szabályok feloldásával a közösségi élet is újraindulhasson a városrészben.

Két és fél éve képviselő, hogy látja így hatékonyabban tudja, tudta szolgálni az óvárosi közösséget?

Mindenképp. Ez is volt a cél, hogy a közösséget jobban, bentről tudjam segíteni, így sokkal egyszerűbb. Csak hát beütött a Covid, ami némiképpen keresztülhúzta a számításokat. Ezt azért nem mindenki veszi figyelembe. Vannak, akik többet vártak tőlem. Nagyobb közösségi életet, nagyobb megvalósulást, fejlesztéseket, több beruházást. Én is többet vártam, de az elmaradás tőlem független, minden a járványra vezethető vissza.

Milyen fejlesztéseket hiányolnak leginkább az Óvárosiak?

Javarészt az élelmiszerboltot hiányol-

ják. Most, hogy a Rév ABC épülete kiürült és felmerült az újrahatszénítés, sokan egy élelmiszerüzlet nyitását szorgalmazzák. Csakhogy azon túl, hogy az épület tulajdonjogi helyzete rendezetlen, üzletként való továbbhasznosítását is sok tényező befolyásolja. Például nincs a környéken megfelelő számú parkoló. Arról nem is beszélve, hogy egy újabb élelmiszerüzlet megnyitása a másik három tönkremenetelét hozná és még így sem garantált a nyereséges üzemelés. Véleményem szerint a jelenlegi három kis üzletnél többet nem tud a helyi közösség eltartani, ezt be kell látni. Ma már legtöbbször a nagy bevásárlásokat nagyáruházakban, vagy az interneten végzik. A házhoz szállítás világában üzletet nyitni pedig nagyon rizikós. Egyszerűen

nem éri meg egy vállalkozónak itt üzletet nyitni.

Ma már vendéglő sincs a városrészben, egykor azért egyszerre több is üzemelt.

Igen sorra bezártak, mert nem voltak nyereségesek. Most már csak a falu elején, a Pali Csárda van nyitva időnként és az Omega Cafe üzemel. Nagyon jó lenne egy klasszikus beülős hely, hiszen az is egy közösségi tér lehetne.

Alkalmanként őstermelői piacban nem gondolkodnak?

Tervek között szerepel, de az a tapasztalat, hogy a helyi őstermelőknek megvan a jól bejártatott árusítási módszerük. A vásárlók helybe mennek a terményekért. Nekik nem éri meg ki- és visszaszállítani az árut. De a Szent László téren alkalmanként rendezett bolhapiac erre is lehetőség adna.

Mi a helyzet az egyéb szolgáltatásokkal – közlekedés, orvosi rendelő, posta stb.?

Az óvárosban gyakorlatilag minden van – orvosi rendelő, posta, bankautomata stb. A postával egyetemben örök téma volt a patika kérdése. Egy patika kereskedelmi egység, nem kényszeríthetjük, hogy nyisson itt egy fióküzetet, ami mindig mindennel naprakészen el van látva, ez még a nagyobb patikáknál is probléma. Erre megoldás ma már a házhoz szállítás. Képviselőként talán első feladatként ez ügyben felkerestem a központi patika új vezetőjét, és akkor derült ki, hogy a házhoz szállítás kialakítása már folyamatban van. Most már teljes üzemben működik, tehát a lehetőség megvan, csak élni kell vele.

Szintén örök probléma a helyi tömegközlekedés, ami soha nem lesz mindenkit kielégítő. Nagy probléma, hogy a MÁV és a Volán járatait nem tudják kellőképpen összeegyeztetni. A Polgármester úr időnként próbál egyeztetni, de valahogy nem minden esetben sikerült összeegyeztetni a csatlakozásokat.

Milyen fejlesztések vannak most folyamatban, vagy várható a közeljövőben?

Elsősorban azokat a problémákat szeretném orvosolni, amik évek óta húzódnak. Nagyon sok az örökölt elmaradás. Vannak még olyan utak, útszakaszok, ahol nincs szilárd burkolat, nincs, vagy nem megfelelő a közvilágítás. A csapadékvíz elvezetése is sok helyen megoldásra vár. Van, ahol a

egészít, így még az idén megszüpülhet a templomunk.

Ezekre a fejlesztésekre miből biztosítják az anyagi fedezetet?

Önerőből, illetve különböző pályázatokból. Az önkormányzat maximálisan kiaknázza a lehetőségeket, bár mostanában nem írtak ki ilyen típusú pályázatokat.

szennyvízelvezetést, a társasházaz övezetben pedig a parkolási gondot kell megoldani.

A fejlesztés az anyagi forrás függvényében ugyan, de folyamatos. Van, ahol a tulajdonjogi viták akadályozzák, de például a Panoráma út és az Avar közti szennyvíz-probléma hamarosan megoldódik.

Sajnos vannak olyan (évekkel ezelőtt épült) társasházi övezetek, ahol annak ellenére sem épült ki a teljes infrastruktúra, amikor még a város költségvetése jóval nagyobb volt.

A Matta-kertben nagyon nagy gond a parkolás. Az autók össze-vissza állnak, akadályozva ezzel a gyalogos közlekedést, a kukás autók mozgását, sok esetben a tűzcsapra sincsenek tekintettel. A Polgármester úrral egyeztettünk, hogy az önkormányzat által vásárolt Matta-kerti telken 45 férőhelyes parkolót alakítunk ki, ami remélhetőleg csillapítja majd ezeket a gondokat.

Az István király útján a temető egyik területe lesz felparcellázva, de nem lesz újabb „Matta-kert”. Sajnos akkora a szakemberhiány, hogy a közműszolgáltatók kárelhárítás esetén is fontossági sorrendet állítanak fel. A jelenlegi helyzetben ezen a területen nem várható változás.

Örömhír, hogy a katolikus templom felújításra pályázati pénzt nyert, melyet az önkormányzat lehetőségeihez képest ki-

Sajnos Százhalombatta az infrastrukturális fejlesztésekkel kapcsolatos pályázatokon hátrányban van, mert a környező településeken – de akár az egész országot tekintve is – jóval rosszabb a burkolt utak, szennyvízelvezetés stb. helyzete. Ettől függetlenül, ha van kiírás, pályázunk.

A Téglagyári völgyben várható valami változás?

Ez a téma időről időre előjön. Sokan tudni vélik, hogy már eldöntött, mi lesz ott. Ebben egyezés nincs, csak sok ötlet. Legyen közpark, termálfürdő, hajókikötő, lakópark, idősek otthona stb. Bármi is lesz majd egyszer ott, a lakosság véleményét kikérjük. A völgyben történő változás mindenképp forgalomnövekedéssel járna, ami zavarná az ott lakókat, és a jelenlegi útburkolat sem bírná el.

Az említett infrastrukturális gondok városképi szempontból nem olyan feltűnőek, mint a kompház és környezete.

Fejlesztés mindenképp jó lenne itt is, mert ha valaki átjön, akkor rögtön a kompházzal és környezetével szembesül (5000 fő alatti falvakban erre is volt pályázat kiírva). Ráadásul rögtön szemben ott van a még lepusztult állapotban lévő egykori Rév ABC épülete is.

Egyébként a komp teljes kihasználtság-

gal üzemel, amit az önkormányzat is támogat. Beszéltem az üzemeltetővel, hosszú távú terveik vannak, felújításokkal, korszerűsítésekkel, előbb utóbb az esztétikai szempont is előtérbe kerül.

Vannak tervek a Régészeti Park, a Községi Ház, vagy a Duna-part közösséghasználására is?

A Községi Ház kihasznált, hiszen január közepén már a február hónap tele volt. Igaz piaci alapon lehet bérbe venni, azonban ha helyi közösség szeretné igénybe venni, akkor számukra ingyenes, csak ezt kérvényezniük kell. Sokan mondják, hogy állandó nyitva tartásra lenne szükség. Ez nem ilyen egyszerű, mert nem attól lesz élet a házban, ha folyton nyitva van. Ráadásul akkor állandó felügyeletre is szükség van, aminek már anyagi vonzata is van.

A Régészeti Park remek közösségi tér és nagyon sokat gondolkodunk azon, hogy hogyan használjuk ki. Ötletek vannak, nagyon várjuk, hogy a járványügyi szabályzatok feloldódjanak.

Nekem az a tapasztalatom, hogy a Duna-partot használják, nem csak a kutyasétáltatók. Ugyan a szalonnasütők már eléggé leromlott állapotban vannak, felújításuk remek közösségi programra ad majd lehetőséget. Nagy a kihasználtsága a játszótérnek is.

Nagy vágyam ide egy kutyafuttató kiépítése. Erről is egyeztettünk a Polgármesterrel, hogy lenne-e erre lehetőség? Nagy igény lenne rá, nagyon sokan járnak a partra sétálni kutyáikkal és szívesen besegetnének a kivitelezésbe is.

Az EuroVelo alapkőletétele évekkal ezelőtt megtörtént az Óvárosban. Lehet már tudni, mikor kezdődik a kivitelezés?

Azt tudom, hogy a tervek és a költségvetés elkészült, a beruházó is megvan és a kisajátítások is folyamatban vannak. Az építkezés csupán azért nem kezdődött meg, mert a XXII. kerületben van egy 800 méteres szakasz melynek nyomvonaláról nem tudtak még megegyezni. Jelenleg a Fővárosi Önkormányzat és a XXII. kerület egyezkedése folyik. Abban a pillanatban, hogy sikerült megegyezniük megindul a kivitelezés. Hozzánk az érdi Mély utcából a Régészeti Parkhoz érkezik az út, amely két kopóréteggel lesz ellátva és vízvezetőket, lejárókat is kialakítanak. A Régészeti Parktól a kompig a meglévő útburkolaton felfestéssel jelölik ki az útvonalat.

Ön remek közösségi szervezőként lett kép-

viselő, a járványügyi helyzet viszont pont a közösségi programokra gyakorolta a legnagyobb negatív hatást. Hogy viselte ezt?

Nehezen, és vannak, akik ezt a szememre is vetik. Ötlet rengeteg van, a megvalósításhoz is akad mindig segítség. Szerencsére a Polgármester úr is maximálisan támogat minden olyan kezdeményezést, ami a közösséget erősíti.

Azt azért nem mondhatnám, hogy nem voltak közösségi programok. A Szent László téren bolhapiacot szerveztünk Kanicsár Betti segítségével. Nagy sikere volt. Eredetileg a Községi Ház árkádjá alá terveztük, de olyan sokan voltak, hogy az egész teret ellepték az árusok. Még össze se pakoltunk, amikor már kérdezték, hogy mikor lesz a következő. Szemétszedési, állagmegóvási, több városrészünket megszépítő akcióink is voltak. Ezeket fontosnak tartom, mert, akik eljönnek, jól érzik magukat, közösségben vannak, ahol meg lehet beszélni további közösségi dolgokat, problémákat, javaslatokat.

Az tény, hogy több közösségi program elmaradt. Remélhetőleg a járványügyi helyzet idén már nem fogja megakadályozni a rendezvények megtartását. A 2022. évi költségvetésbe bekerült az Óvárosi Kulturális Napok és Szent László Napi Búcsúra 3 millió forint. Mivel az elmúlt két évben nem sikerült ezt megrendezni, az idén civilek és szponzoráció bevonásával minden eddiginél program dúsabb júniusi hétvégét szeretnénk.

Sok program önerőből több-kevésbé megvalósítható. Nagyobb rendezvényre, de akár a szemétszedésen használt zsákok beszerzésére, vagy játszótér felújítás során mindenképp szükség van anyagi forrásra. Működik a szponzoráció, mennyire partnerek a helyi vállalkozók ebben?

Nehéz helyzet ez, nem csak a Covid járvány miatt, hanem mert megszűnt a kulturális alap is. Így szinte mindent szponzorokkal kell megoldani. A mai világban ez nagyon nehéz, hiszen mindenki meggondolja, hogy mire költ, ettől függetlenül a vállalkozók abszolút partnerek. Most nehéz hosszú távra tervezni, ráadásul én alapvetően óvatos, spórolós ember vagyok. A közösségi programok szervezésénél is nagyon óvatosan, körültekintően kell eljárni, mindig kell, hogy legyen vészterv is. Ha olyan programot szeretnénk, amihez nem kell különösebb anyagi forrás bátran belevágunk. A Motoros Mikulás, ami nagy siker lett és már akkor tudtuk, hogy folytatni szeretnénk. Ennek mintájára Húsvéti családi napot tervezünk

a Sirály játszótérre, a szokásos szabadtéri programokkal és népi játékokkal, melyekhez jóformán csak kreativitás kell.

Egyébként remek példa a vállalkozói támogatásra a Százhalom Magazin, hiszen az önkormányzati támogatás megszűnésével, így javarészt csak szponzorációból tud megjelenni. Egyébként én nem feltétlenül pénzügyi segítségre számítok, lehet az tárgyi is. Most például festéket kapunk egy környezetszépítő tevékenységünkhöz. Korlátfestés, játszótér rendberakása, szemétszedés, ezek aprónak tűnő közösségformáló tevékenységek és így válik tényleg otthonunkká az Ófalu. Ezért vigyáznak rá, felügyelik.

Az Óvárosi lakosság nagy része szép korú, sokan élnek egyedül, de az aktív korúak is kerülhetnek nehéz helyzetbe. Községi segítséget magánszemélyeknek is nyújtanak?

Abszolút. Az Önkormányzat is segít, és a közösségi média lehetőségét kihasználva rendszeresen felhívást intézek, hogy aki tud olyan egyedülállóról, akinek segítségre lehet szüksége szóljon és felkeresem. De

Az óvárosiak is igénylik a naprakész informálást. Ehhez nem elég a képviselői fogadóóra. Ön hogyan próbálja ezt az igényt kielégíteni?

Én mindent megteszek, hogy az információ áramoljon. A sajtóról sajtóra terjesztés megy, az interneten szinte azonnal minden megjelenik. Az információ eljuttatása az idősek számára továbbra is nehézkes. Miután a postai terjesztés megszűnt, a Hírtükör postaládás terjesztését egy ideig saját erőből megoldottam, de ez a lehetőség sajnos megszűnt. Jelenleg a lapszámok minden eddigi helyeken megtalálhatóak (virágbolt, kisbolt, dohánybolt). A Százhalom Magazin azonban korlátozott példányszámban továbbra is bekerül a postaládákba.

Egy időben sok probléma volt az Óvárosban az internethálózzal, illetve a Halom Televízió vételével. Ez rendeződött?

Az internetszolgáltatás a 2000-es évek elejétől is számos változáson ment keresztül kezdve a kínálat növekedéssel, tulajdonos, illetve név változásokkal. A légkábelek ugyanazok maradtak, ellenben a felhasználók megsokszorozódtak. Nemrég újrahúzták ezeket, talán már nem lesz annyi probléma vele. A helyi televízió adásait most sem lehet mindenhol fogni, szolgáltatótól függ, de a interneten az is elérhető.

fontos, hogy keressenek. Mint képviselő bizalommal fogadják a segítséget, amit természetesen diszkrétan kell kezelni.

Sok magányosan élő igényelné, hogy máskor is menjek, beszéljessünk.

Szörnyű, hogy úgy élünk egymás mellett, hogy nem tudunk a másiktól semmit. Minden esetben az a célom, hogy aki megteheti a saját lehetőségeihez képest segítsen, hiszen sokaknak nincs mit ennie, nincs mivel fűtenie, de sokaknak problémát okoz például egy kérelem megírása is. Az anyagiaktól függetlenül is sok mindenben lehet segíteni egymáson.

Mitől lenne elégedett a ciklusa végén?

Ha minden régi elmaradást – utak, víz-elvezetők, közvilágítás – rendezni tudnánk. Szerintem ezek a legfontosabbak. Egyébként a munkámat akkor érezném eredményesnek, ha az óvárosi közösség – amikor alkalma van rá – azzal fejezné ki elégedettségét, hogy szüksége van rám.

Szabó Gábor beszámolója

A képviselő naplója

Karácsony közeledtével újra megtapasztalhattam, hogy városunk lakosai, vállalkozói segítő kezet nyújtanak a legfontosabb pillanatokban. Idén újra rengeteg felajánlás ért célba és így a rászorultaknak a nélkülözőknek is boldogabban teltek az ünnepek.

December 16. Az Óvárosi Nyugdíjas Klub jó hangulatú karácsonyi klubdelutánján vehettem részt, ahol Török Sándor alpolgármester a köszöntő beszéde után átadta az Önkormányzat ajándécsomagját a vezetőjüknek, Sándor Irmának. Egy kosárnyi finomsággal érkeztem a Zenálkó Etel Közösségi Házba, ahol a nagy létszámban megjelent szépkorúak ízletes süteményeit is végigkóstolhattam.

December 17. Vásárral egybekötött karácsonyfadíszítési ünnep volt a Szent László téren.

December 18. A 1026. számú Szent László király Cserkészcsapat ifjú betlehemesei járták Óváros utcáit, és számos családnál mutathatták be a pásztorjátékot. Örömmel fogadjuk Őket minden évben, hála köszönet érte, hogy tovább viszik ezt a hagyományt.

December 19. A Közösségi Házban mutatták be a Thália Batta Tanoda növendékei az első féléves kiselőadásukat, Charles Dickens: Karácsonyi énekét. A végén percekig tartó vastaps járt a diákoknak és a felkészítő tanároknak is.

A Szent László téren az adventi koszorú 4. gyertyája is fényre lobbant.

December 22. Szalai Attila idén is ünnepi vacsorával kedveskedett a hajléktalanszálló lakóinak. Újra csatlakoztunk képviselőtársamhoz Török Sándorral, savanyúság, gyümölcs, édesség sem hiányozhatott az asztalokról.

December 23. Városunk 10 családjához szállítmányoztam, meleg ételt, frissen sültes tálalt, süteményeket, tartós élelmiszert, brikket. Előzetes egyeztetés nélkül érkeztem mindenkéhez, így nagyobb volt a meglepetés. Álljon itt a segítők listája: Balázs Attila, Némethné Szőke Zsófia, Bubamara Cukrászműhely, Halom Truck Szervíz Kft.

December 24. A Szent István templomban mutatták be Kedves Patrik : A remény – Karácsonyi színdarab (és pásztorjátékot) természetesen telt ház előtt, mint ahogy a 22 órás misére is megtelt a Szent László templom.

December 31. Az óév utolsó napján került sor a Matta-kerti futásra, ahol 2022 métert teljesítettek a sportolni vágyók.

Január 1. Az újév első napján sem tétlenkedett egy maroknyi önkéntes, akik csatlakoztak hozzám sétám során és közben megtisztítottuk az Erőmű út, Szabadság utca egy szakaszát, valamint a Matta-kertet.

Január 2. A Batai Motorosok Egyesület tagjaival egyeztetünk egy nagyszabású húsvéti családi nap megrendezésével kapcsolatosan, ami az Óvárosban lesz április 16-án.

Január 3. Az óvárosi Pityangos Tagóvodában ismét megcsodálhattam a mézeska-

lács falat, ahol szebbnél-szebb műalkotással találkozhattam a lelkes gyermekek és szülei jóvoltából.

Január 6. Csupics Nikola a Szerb Önkormányzatának Elnökének szívélyes meghívására részt vettem a szerb ortodox karácsonyi misén.

Január 9. Újévi csobbanáson vehetek részt a legmerészebbek a dunafüredi csónakháznál vasárnap délelőtt. A csípős hideg ellenére féltucatnyian mártóztunk meg a 3-4 fokok Dunában. Forrai Csaba és Zsebe József nem először választotta ezt a nem mindennapi „kihívást”, hozzájuk csatlakoztam Feleségemmel Katával, Hoán Kim barátommal és Kovács Gergellyel. Igazi próbatétel volt testileg, de legfőképpen mentálisan. A jelenlévőkkel megegyeztünk a jó hangulatú januári strandhangulatban, hogy hagyományt teremtünk és 2023-ban újra merülünk.

Január 12. 2021-ben 13 gyermekkel több született városunkban, mint 2020-ban. A tavalyi évben 148 újszülöttből 79 fiú, 69 lány ebből 1 lányikrek.

Január 15. Az Óváros karácsonyfájáról ismét előbb szedtem le a díszeket, amelyek közül rengeteg házi készítésű és család névvel ellátott volt. Nagy örömmel fogják majd viszontlátni készítőik a következő díszítéskor.

Január 18. Loós Attila és Mikulás Gábor által készített fa rénszarvasok, a Polgármesteri Hivatal által készített rénszarvasok és hóemberek összeszedésre kerültek. Városunk bölcsődéjébe és óvodáiba szállítottuk több száz gyermek nagy örömeire.

Január 22. A Szent László templom előtti betlehemi jászol, valamint az adventi koszorú is elbontásra került, megvárva az ortodox újév ünnepét.

Január 27. Megbeszélést folytattam Polgármester úrral a 2022. évi költségvetés tárgyában, ami a még mindig bizonytalan jövővel kapcsolatosan óvatosságra int mindannyiunkat. Részleteket erről is a hosszabb évzáró interjúmban olvashatnak.

Január 28. Csőtörés történt a Szent László út 70-72-es számnál. A déli órákban a lakók által észrevett, úttesten szivárgott víz okán a Fővárosi Vízművek értesítve lett a 06 80 247-247-es számon. A késő délutáni órákban felmérték a helyzetet, és másnap délelőtt megkezdték a munkálatokat.

Január 29. Megszületett 2022 első óvárosi babája, Feskó Milán.

Január 31. A Pénzügyi, Egészségügyi, és Városüzemeltetési Bizottság rendkívüli ülés keretén belül javaslatot tett a polgármesteri, alpolgármesteri, képviselői vagyonylatkozatok nyilvántartásba vételére.

Február 12. A Zenálkó Etel Közösségi Házban került megrendezésre a CseROCK-i party a battai cserkészek szervezésében.

Február 14-15. Az Ifjúsági, Sport, Kulturális, és Közrendi Bizottság, valamint a Pénzügyi, Egészségügyi és Városüzemeltetési Bizottság tagjaként az idei első bizottsági üléseken kezdtük meg a 2022-es évet.

Február 17. A képviselő-testületi ülés legfőbb tárgya a 2022. évi költségvetés elfogadása. Óvárossal kapcsolatos döntéseket külön fejezetben olvashatják.

Február 23. A helyi KÉSZ szervezésében emlékeztünk meg a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja alkalmából a Szent István templom kertjében, ahol beszédet mondott térségünk országgyűlési képviselője, Bóna Zoltán.

Február 26. A Battai Motorosok Egyesület szervezett Helite légszákos mellény bemutatót, ahol a próba mellett még elsősegély tanfolyam is volt. A becsületkasszás ebéd bevételét az április 16-án tartandó húsvéti családi napjukra fordítják.

Március 3. Az Óvárosi Papírkutyák bará-

ti társaság alapító tagjai, 10 évvel ezelőtt ezen a napon ültek először sárkányhajóba! Isten éltesen jó egészségben minden Papírkutyát!

Március 4. A képviselő-testület rendkívüli ülést tartott az orosz-ukrán háborúval kapcsolatosan, a rászorultakat segítő intézkedésekről. A járványügyi korlátozások feloldásával az életünk, úgy gondolom egy része lesz csak könnyebb. Bízunk a helyzet mielőbbi jobbra fordulásában.

Március 7. Megjelent a Százhalom Kalendarium 2022. Korlátozott példányszámban még elérhető a Főtéri és Kodály sétányon található vietnami boltokban, valamint az óvárosi Cintia ABC-ben.

Március 10. Újabb rendkívüli ülésen ezúttal az új városi sportcsarnok létesítésével kapcsolatos döntések meghozatalára került sor.

Március 13. Hosszas tervezés után a Matta-kerti Eperfa utcában Varga László egy műalkotása elevenedik az arra sétálók előtt, amit nagy örömmel fogadtak. Köszönet az alkotónak és a cégek, magánszemélyek támogatásáért: TWO-MORROW INVEST KFT, POR-STAT BT, BioBubi- Betétdíjas tisztítószerek, HH-TC Super Market, Men-edék Barber Shop, Ládi Tamás, Bondár Balázs, Tobak Iván, Kálmán Csaba.

Március 15. Városi megemlékezésen koszorúztunk a Petőfi szobornál, tisztelegve 1848-49-es szabadságharc és forradalom hősei előtt.

*

Április 16-án, szombaton a Battai Motorosok Egyesület húsvéti családi napot rendez az

óvárosi Sirály játszótéren. Különböző családi versenyek, lovagoltatás, íjásztatás, tojáskeresés, főzőverseny és még számos program színesíti a szombati napot.

Keressenek továbbra is bizalommal a szokásos elérhetőségeimen:
szabogabor@mail.battanet.hu
06 20 222-2930

Szabó Gábor
települési képviselő
Százhalombatta - Óváros

LAKÓTELEPI GYÓGYSZERTÁR

2440 Százhalombatta, Szent István tér 10.
Tel.: 23/354-286, lakopatika@gmail.com

Nyitvatartás:
H-P 8.00-18.00 Sz: 8.00-12.00

HÁZHOZZÁLLÍTÁS
TEL.: 06/20 261-9447

.....

A Lakótelepi Gyógyszertár szeretettel várja megrendeléseiket

Százhalombattáról, Ercsiből,
Ráckeresztúrról, Martonvásárról,
Tordasról és Gyúróról.

Gyógyszerek és egyéb termékek is rendelhetők!
További információk és rendelésvétel: +36/20 261-9447
Rendelésfelvevétel hétköznaponként 8.00-18.00 között.
Készpénzes, bankkártyás és egészségpénztári fizetési lehetőség átvételkor.

Havi 1 alkalommal a házhozszállítás INGYENES!

*Az ingyenes házhozszállítás háztartásonként havi egy alkalommal vehető igénybe.
Egyéb esetekben a szolgáltatás díja: 990 Ft.

OMNYE: Otthon az Óvárosban

A közel 130 fős tagságot tömörítő, 2009-ben alakult Olajipari Műszaki Nyugdíjasok Egyesülete (OMNYE) immár tíz éve tartja havi klubnapjait a Zenálkó Etel közösségi

házban. Az éves tervek szerint lebonyolított programjaink felölelik a tagság szakmai, műszaki-tudományos-kulturális érdeklődését. E mellett belföldi kirándulásokat,

szakmai utakat és külföldi utazásokat is szerveztünk. Szoros kapcsolatokat ápolunk korábbi munkahelyünkkel, a MOL-lal is, éves közgyűléseinket, ha tehetjük, a Dunai Finomítóban tartjuk.

Bár a 2020. és 2021. évi tervezett programjainkat a Covid-19 pandémia alaposan keresztülhúzta, néhány összejevetelt azért a „karantén-mentes” időszakokban tudtunk teljesíteni.

A 2022-es egyesületi naptárt az elmaradt programok visszaemelésével, és a tagság javaslatai alapján optimista szemléletben állítottuk össze (reméljük a Covid nm lesz már akadály). Folytatjuk újszerű hagyományinkat: az egyes klubnapoknak más-más felelős házigazdái vannak, heti kétszer, az aktív tagság jelentős részét megmozgató gerinctornát tartunk, és saját magunk szerkesztette műsorral idén is megrendezzük a Farsangot.

Hagyományos év eleji programunk idén a Nemzeti Galéria felkeresése volt, ahol megtekinthettük a Szirneyi Merse Pál kiál-

lítást. Januári klubapunkon előadást hallgattunk meg a latin nyelvről (élő-e avagy holt?) és megismerkedtünk „tornacsoportunk” fittségi tesztjével európai uniós összehasonlításban. Megjegyzés: sok tekintetben élen járók vagyunk, pl. rugalmasság, állóképesség.

Februárban vendégünk volt a városban lakó Závecz Tibor közvéleménykutató. Tagtársunk, Németh Ernő pedig – mint érintett – a valamikori vállalati gazdasági munkaközösségek (VGMK) megszületéséről, virágzásáról és megszűnéséről beszélt.

Elkezdtek a Halom TV Ezüst évek c. műso-

ra OMNYE-t érintő adásainak tallózását is a klubnapokon. Már felidéztek a 2013-as tudósításokat, amit márciusban a 2014-es riportokkal folytatunk.

Áprilisban hátizsákos kirándulást szervezünk az unokákkal a Börzsönybe, május elején, a rhododendronok és az azáleák virágzásakor meglátogatjuk a Jeli Arborétumot. Márciusban és novemberben színházlátogatást ütemeztünk be.

Június végén a csónakházban, bográcsban főtt finomságok elfogyasztásával, tartalmas baráti beszélgetésekkel megtartjuk hagyományos Juniálisunkat. Augusztusban belföldi utazásokat szervezünk: egynaposat a Paksi Atomerőmű meglátogatásával Bölcskére, és 4-éjszákás kirándulást Hévíz- és környékére. Programunk tartalmaz két külföldi utazást: Észak-Nyugat Erdély, illetve Albánia úticéllal. Októberi klubnapunkon meghallgatjuk egyesületünk világjáróit, kaliforniai, valamint mexikói vetített képes elményeikről.

Az évet hagyományosan a kiskunmajsai disznóvágással és az unokáknak szervezett mikulásnapos ünnepséggel zárjuk.

2023-ban folytatjuk tovább.

– Buda –

Rácz Laci igaz története

PITTIKE AUTÓJA

Miután tizenöt évesen sikerült kikerülni szüleimtől és nagyapámtól egy Verhovinát, máris emeltem a tétet. Autó kell! - Túrót! - Volt felvetésemre anyám egyértelmű válasza. Erről az álomról azért nem mondunk le ilyen könnyen. Miután anyám reakciója nem látszott blöffnek, így számomra világos lett, hogy ezentúl, álmaim beteljesítését nagyrészt önerőből kell megvalósítanom. Nekiugrottam a pénzügyítésnek. Mivel alapjáraton hajlamos vagyok a sóhészre, a gyűjtögetés – főleg egy nemes cél érdekében – nem esett nehezemre. Kaptam ösztöndíjat, de ennek összege akkor sem lett volna elég egy ócska Trabantra, ha háromszor megbukok.

Mi legyen? Dolgozni kell! De nem ám akárhol, csak is a magánszektorban. Mesteremmel, kire az oktatásomat bízta a műhelyben, délutánonként eljártam megszokni. Rám bízta a szakmunkát. Tisztítás, mosás, takarítás, és még sok nemszeretem munkát, amit nem csak ő utált, hanem én is. Ráadásul a pénz is nehezen gyűlt, mert, hogy volt olyan, hogy elfelejtett fizetni. Előfordult olyan is, hogy őt is természetben fizették (egy szép, szőke, bögyös). Ebből meg megint nem kaptam semmit, amiért eléggé neheztem.

Azért lassan összejött tízezer. Már mint forint. Ami akkor tekintélyes összeg volt. Hát nekiláttam autót keresni. Meg is találtam álmaim netovábbját, egy Fiat 850-est. Hogy hol akadtam a hirdetésre, már nem emlékszem. Tiszakécske volt az autó felhalálási helye. Elmentünk apuval, és Gyula bátyámmal, autónézőbe. Ez az „autó” megnevezés azért túlzásnak bizonyult, de én láttam benne a lehetőséget. Apuék próbáltak lebeszélni, de hajthatatlan voltam. Enyém a pénz, hát így rám hagyták a döntést. Nekem is van őrangyalom!

Megkötöttük az üzletet, és már éppen elhoztuk volna a szerzeményt. Ekkor ki tudja honnét, előkerült egy kisgyerek, aki meglátta, hogy valaki piszkálja a járgányát. Kiderült, hogy ez Pittike autója, és a kisfiú ebben a ronszban szeretett a legjobban játszani.

Itt azért már felnyílt a szemem, és úgy döntöttem, mégiscsak lemondok róla, Pittike

nagy öröme, és az én szerencsémre. Mert éppen, hogy hazaértünk, jött a hír, hogy van egy fiatal, de nem használt Skoda 100-as. Elmentünk, megnéztük, és hazavontattuk. Szécsényfelfaluból, tehát a világ másik végéből. Örültem! Bár ennek is volt néhány kehéje. Például kézzel téptem le a sárvédőit.

Nem keseredtem el, inkább kerestem a megoldást, amit persze apám talált meg. Egy ismerőse elvállalta a karosszéria munkát. Az illetőt mindenki agyondicsérte, kiderült, hogy a szakma a kisujjában van, de azt meg a gép levágta (Tar Sándor). Szóval csak beszélni tudott róla, művelni nem nagyon. Ráadásul a sört meg nagyon vedelte, majdnem deficites lett tőle a felújítás. Apura maradt a karosszéria, meg a festés, meg a javítás nagy része, de sikerült. Rám megint az asszisztencia maradt, meg az, hogy próbáljak még néhány ezer pénzt összeszedni alkatrésze.

Elmentem kőműves mellé segédmunkára, meg radiátorszállításra erős embernek. Jutott is sárvédőre, ajtóra stb-re a bontóból, és még festékre is. Viszont nem jutott a motorra. Ami ment is, meg nem is. Apu azzal vigasztalt – mikor kiderült, hogy a végsebessége kb. 60 km/óra, és azt is két perc alatt éri el –, hogy ezzel legalább nehezen töröm össze magam, és még egyébként sincs jogosítványom. Igaza volt!

Ennek éppen negyven éve. Sokat tanultam az esetből. Viszont csak keveset fejlődtem. Negyven év alatt, sok Pittike autójának adtam vissza az életét. Még ma is képes vagyok ilyen problémát okozni magamnak. Folyton Pittike autót keresem a hirdetésekben.

SÜRGÖNY

Valami az életemből megint az emlékek közé került. A mai nappal a posta megszüntette a táviratot. Magam eddig sem küldtem sehova, sem senkinek. Kapni talán kaptam, de egy kezemen meg tudnám számolni, hányat. Ezek is inkább dísz-táviratok voltak. Tehát a saját életemben vajmi kevés változás történt ezen intézkedés nyomán.

Viszont tudtam róla, és ismertem is néhány embert, ki erősen kötődött ezen értesítési formához. Gyakran találkoztunk a

táviratkezelőkkel. Általában motorral közlekedtek, mindenhol és veszélyesen. Járdán, parkban és akárhol húzták a szarvát pocskékul kinéző vaskecskéjüknek. Mégis van a dologhoz személyes kötődésem is. Nagypapám, ki gyakran szerepel írásaimban, 1913-tól volt Budapesten sürgönykihordó. Igen sürgöny! Ugyanis abban az időben, a táviratot még sürgönynek nevezték. Amit ugye sürgősen kellett a címzettnek kézbesíteni. Ő gyakran mesélt ezekről az időről. Többek között azt is, hogy azért, hogy időben tudjon kezdeni, előző délután beutazott vonattal, és az akkor már a fővárosban élő nővérénél a konyhában aludt.

Mesélte azt is, hogy a háború után, de a kommün előtt több sürgönyt is kézbesített Kun Bélának, személyesen. Arról is szólt egy története, hogy a királypuccs idején Budapesten található állami alkalmazottak közül azokat, akik fegyverviselő emberek voltak, felfegyverezték (a postásokat is), és Bicskére vezényelték feltartóztatni a királyt. Ez az esemény később a bicskei csataként híresült el.

Akkoriban e-mail, SMS, és egyéb ilyen vívmányok hiányában a távirat volt az egyetlen lehetőség arra, hogy másokat viszonylag rövid időn belül, bármilyen dologról értesíteni lehessen. Az országot és a világot behálózó vezetéseken keresztül közvetített jelek voltak az akkori világ legmodernebb hírközlési eszközei. Ezen az eszközön keresztül értesülhetett az emberiség születésről, halálról, és minden fontos eseményről. Később a technika fejlődésével a morzét már mellőzték, inkább telefonon keresztül tudatták a mondanivalót a feladó és a fogadó állomás között. Távirati stílusban ennyit.

2021. április harmincadikán. Stop. 174 év szolgálat után. Stop. Életünk egy mozaikja. Stop. A történelem könyvek lapjaira került. Stop.

NEHÉZ AZ ISKOLATÁSKA

Lehet, de nem az enyém! Miután háromnegyed hétkor kiugrottam az ágyból, egy kis macskamosdás, öltözködés, és a megszokott kakaó után bevágtam az iskolatászkának előléptetett szimatszatyorba néhány füzetet. Futás a Gesztenyés útra,

a busz megállóra, ugyanis 7.20-kor ott áll meg a busz, ami elvisz az iskolába. Közben meg anyu minden reggel megkérdezi: „Tanultál?” - Hát persze! „Majd úgy jársz mint én!” - mondja. És a sietség miatt ennyibe maradtunk. Majd egyszer, ha ráérek, megkérdezem tőle, hogy is járt. Aztán egyszer ráértem. Anyut pedig kérdezni sem kellett, elmesélte, mi is történt vele.

„Tudod, nálunk még senkinek nem volt akkor érettségije. Én meg felvételiztem egy budapesti gimnáziumba, fel is vettek. Nagy változás volt a falusi iskola után. Először is be kellett járni, vonattal, így korábban is keltem, ami már eleve nem tetszett. Először még vitt a lendület, meg a büszkeség, hogy gimibe járok. Kicsit furcsának éreztem magam a sok pesti úri gyerek között. Először elhagytam az otthonról való kaja csomagolást, mert senki nem hozott rajtam kívül kolbászt meg szalonnát az iskolába. Mit is vihettek volna, mikor szalámit legfeljebb csak akkor vettek szüleim, mikor beteg voltam, vagy még akkor sem.

Aztán, máshogy is öltöztek mint én. Én is láttam a kirakatokban azokat a ruhákat, cipőket, amiket a pesti osztálytársak viseltek. Szüleim csak úri huncutságoknak tartották a csau színű boka, vagy a túsarkú cipőt, meg a színes svájci sapkát. Így csak álmodozhattam róla. Pénzt naponta egy forintot kaptam, amit óriáskiflire költöttem, vacsoráig ez volt minden kajám. Sovány voltam, mint sem előtte, sem utána soha.

A kirakatokban látott ruhákról otthon szoktam mesélni, de sokáig senki nem vette lapot. Mikor egyszer csak az egyik bátyám a feleségével, el nem vitt vásárolni. Ők vették meg, az addig csak áhított ruhákat. Egy idő után, ami a harmadik év elején jött el, el kezdtem unni a bejárást, meg a sok tanulást. Senkit nem ismertem a rokonságban, kinek érettségije lett volna. Így kezdtem úgy érezni, hogy az egész csak felesleges gyötrődés. Nem tanultam. Ennek hamar meg is lett az eredménye, egymás után kaptam az egyeseket. Elég nagylány voltam már ahhoz, hogy ne nézegessék az ellenőrzőmet. Így a félévi bizonyítványig, senki nem vette észre a rontást.

Hazavittem az értesítést, amit csak anyám nézett meg. Nézte, és nem szólt a sok egyesre semmit, csak csendesesen elkezdett pityeregni. Mondhatott volna bármit. Szidhatott volna. Lehordhatott volna a sárgaföldig. Semmi nem hatott volna úgy, mint ez a csendes sírás. Legközelebb mikor iskolába mentem, első dolgom volt, hogy

az osztály egyik jó tanulóját megkértem arra, segítsen felzárkózni, és rendbe rakni a pocskék jegyeket. Ettől kezdve császkálás, kirakatnézegetés helyett, minden délután náluk tanultam. Ezért a lehetőségért most is hálás vagyok neki.

Nagy erőfeszítések árán, de év végére mindenből javítottam. Nem buktam meg semmiből. Igaz a politechnika kivételével, mindenből kettes lettem. Ez már remek eredmény volt a félévihez képest. Anyu örült. Vele én is. Egyszer csak az egyik bátyám (volt belőle négy) megkérdezte.

– A leány kapott bizonyítványt?

– Kapott - mondta anyám.

– Had lássam!

Kénytelen voltam megmutatni a bátyámnak.

– Ez nem valami fényes!

– Láttad volna a félévit! – mondta anyu. És visszalapozva megmutatta.

– A hétszentségit! Ez aztán katonás! – hangzott a vélemény a sok egyest, kettest látva. Következő évben leérettségiztem. De ez már nagyon régen volt.”

Tehát ez volt az, amit anyu elmesélt. Viszont a látszat, és a lazaság ellenére engem ehhez hasonló veszély soha nem fenyegetett, és nem is okoztam neki ilyen téren csalódást. Bármilyen könnyűnek is tűnt az iskolatáskám.

EL-, AZAZ DEHOGY, KIRABOLTAK!

Nem szerettem a Piramist. Nem is vágyódtam a környékükre. Nyálás volt és kommersz. Ezt akkor még nem tudtam, és mint mindenre kíváncsi fiatal, ezt is bevállaltam. Még nyeretlen, olyan tizenöt, talán tizenhat lehettem, mikor unokaöccsém, aki pesti srác volt, és ma is az, jegyet vetünk egy Piramis-koncertre. A koncert a Kisstadionban volt, gondolom valamikor este. Mi jó időben elindultunk Budáról, hogy el ne késsünk. Kár volt annyira sietni! Mert ha kicsit később indulunk, nem keveredünk el a Rózsák terére. Hogy mi a búbánatot kerestünk ott? Ma sem tudom. Talán egy kis városlátogatás, vagy valami jó csaj – akkor még bevállaltam egy kis kerülőt, csak a puszta látvány miatt is – volt az oka a délutáni kóválygásnak. Az utcán kevesen voltak, talán senki. Ballagtunk vidáman beszélgetve, mikor egyszer csak elénk toppant a semmiből, négy-öt kölyök. Na jó, lehet, hogy kevesebben voltak, de így a jobban hangzik. Nem voltak idősebbek nálunk.

– Pénzt, vagy életet! – persze nem így, csak úgy lájtosan.

– Add ide az órát! – jött a megszólítás. Nem értettem. Mert, hogy nekem nem is volt órám, de az öcskösnek volt. Igen volt!

– A pénz is! - jól van, mert, hogy nekem az sincs. Szerencséjük! Ugyanis arra már berágtam volna, aztán „ütök ám, de hirtelen”.

Végül is tettelegességig nem fajult a dolog, mert öcsém, a szüleitől kunyerált néhány forintot is rendelkezésükre bocsájtotta, csak úgy a béke kedvéért. Amazok meglegedve a zsákmánnyal, és látva rettenthetetlenségemet, elfutottak. Mi meg csak úgy bambán bámultunk magunk elé, kifosztva. Az első kocsi, ami befordult a tere, rendőrautó volt. Leintették. Meggyőzően csinálhattuk, mert meg is állt. Pont a kerületi parancsnokot vitte haza, aki meghallva, mi történt velünk, azonnal intézkedett.

– Engem vigyen haza, és jöjjön vissza a fiúkért! – szólt a parancs. Indult a forrónyomon üldözés. Benéztünk minden kocsmába, lebujba, söntésbe, és talponállóra. Talán még a szomszéd kerületben is. Az üldöző rendőr itt-ott felhajtott valamit, amivel megkínálták. Mire az üldözés gyakorlati része lezajlott, már majdnem kezdődött a koncert.

Még csak most jött a nyomozás elméleti része! Bevittek a kapitányságra, és töltöttünk ki A lapot, meg B lapot, és C, meg D, és talán W-t is. Már bántuk is nagyon a hirtelen felindulásból elkövetett árulokodást. Ugyanis a legnagyobb érték, ami nálunk volt, a két koncertjegy, most megy pocskékba. Egyszer aztán nem találtak több lapot.

Mondanom sem kell, hogy a sok nyomozásnak, semmi eredménye nem lett! De mit ad a sors, az egyik támadóval együtt voltam katona. Ez egy beszélgetésünkénél derült ki.

A lapok elfogytak. Megkérdezték, tehetnek-e értünk még valamit. „Igen! Vigyenek ki a koncertre!” - Láss csodát, kocsiba ültettek, és elvittek. A jegyszedő az ilyen látványhoz nem szokva – ugyanis innen rendőrautóval elvinni szoktak, nem hozni – még a jegyünket sem kérte el. Az is lehet, hogy már azért nem volt kíváncsi a cetlire, mert a műsor úgy is véget ért. Annyit még hallottam, hogy valaki azért siránkozik, mert nincs két élete. Jobb, hogy így történt! Én megúsztam egy csalódást, és ha végignézem a szopránhangon elkövetett siránkozást, ma nincs mit írnom.

Megjelent a Százhalom Kalendárium 2022

Naptár

Fejezetek a város múltjából:

**Pannónia-pusztá
Az Önkéntes Tűzoltó
Egyesület története**

**Márton Béla,
Százhalombatta festője**

**Bacs Lajosné: Kézen fogva
vezetett az élet (részlet)**

**Olvasnivaló:
Rácz Laci igaz történetei**

**B. Fazekas Olga:
Örökkönörökké...**

**Kirekesztett lelkek:
Trianonról 100 év után**

**Történelmi melléklet:
Százhalombatta
középkori története**

A tartalomból:

A Pannónia-pusztá

Százhalombatta egyik legváltozatosabb településképpel rendelkező városrésze az egykori Pannónia-pusztá területe. Egyaránt megtalálható itt a lakótelepi-, a családi- és társasházi övezet, és természeti környezete is lenyűgöző.

Lakott történelme csupán kétszáz évre nyúlik vissza. Azonban az Árpád-korban ezen a területen feküdt a rövid életű és kis lakosságú Zékely település és megemlítendő még, hogy az írott források szerint egy jelentős mamutcsontot találtak itt az 1940-es években, melyet akkor a székesfehérvári múzeumba szállítottak.

A területen az 1793-ban készült I. katonai felmérésen már épületeket láthatunk, amely magja volt a későbbi birtok központjának, a ma a „Matrica” Múzeumnak helyet adó kúria épületének. A birtok növekedését a későbbi katonai felmérések is jól dokumentálják. Az épületek száma egyre több volt és egyre nagyobb területet foglaltak el.

A százhalombattai Önkéntes Tűzoltó Egyesület rövid története

Százhalombattán a Sánc-legyen 1963-ban történt hitelesítő ásatás során egy helyenként átégett felületen elszenesedett gerendák feküdtek – egy leégett ház maradványa a bronzkorból. A következő szinten egy kelta égetőkemence került elő – fontos használati tárgy a cserépedény. A tűz és az agyag találkozása évezredekig fennmaradó anyagot hoz létre.

A Duna-parton a korábbi római tábor még facölöpökből épült. Tűz pusztította el, talán ellenséges betörés során.

A községben jellemző volt az épületek náddal való fedése. Az építkezéshez sok faanyagot használtak. Az istállók, ólak, terménytárolók fából készültek és nem alkalmazták a faanyag lángmentesítését, villámhárítót sem építettek. Az udvarokba,

szérűskertekbe behordott szalma, takarmány is növelte a tűzveszélyt. Ennek ellenére sem emlékeznek az idős emberek sem nagyobb tüzekre.

1775-ben a bicsei járásban összeírták a „tűz ellen való szerszámokat”. Ebben az időben a község Batta néven szerepel és még Fejér megyéhez tartozott, nem Pest megyéhez, mint ma. Az alant következő táblázatban szemügyre vehetjük községünk felszereltségét. A táblázatból kitűnik, hogy a jobban felszerelt községek közé tartozott.

Márton Béla, Százhalombatta festője

Majdnem hatvan éves 1972-ben, amikor testvéröccse, a Szekszárdon élő Lux Sándor kezdeményezésére családgyesítés címen végleg Magyarországra települ. 1973-tól Szekszárdon él családjával. Egy Ungvárról Százhalombattára került család, közvetlenül Polgár György meghívására, néhány órára érkezik Százhalombattára.

A festői Óváros magával ragadja: a Duna, a löszfal, a „hegy”, az egy utcás falu, a kétnyelvű, két kultúrájú magyar-szerb családok, az udvarházak, a barlanglakások, a templomok, a téglagyár, a százhalomok, mind-mind megfesteni való, vonzó téma számára. Itt vásárol házat 1973-ban a „hegyoldalban”, ide, a Keveközbe települ családjával és itt él 2007-ig.

1976 óta volt tagja a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának és a Képző- és Iparművészek Szövetségének.

Képeit forgalmazta a Zichy Mihály Galéria, a Képző és Iparművészeti Alkotóközösség.

**220 oldal
Ára: 1000 Ft**

Kapható a Fötéri és Kodály sétányon található vietnami boltokban, valamint az

óvárosi Cintia ABC-ben, vagy keresse Szabó Gábor képviselőt:
szabogabor@mail.battanet.hu
06 20 222-2930

Dunai kalandozások

Emlékek, történetek III. rész

Sz. A.: – Attila! Arról sokat meséltél nekünk, milyen volt az élet a II. Világháború utáni Dunafüreden, gyermekkorodban. Hogyan alakult, amikor Százhalombattán megjelentek az ipari nagyberuházások és vége szakadt annak a csendes, békés falusi létezésnek, amely korábban volt. Mikor jutott először eszedbe, hogy jó lenne végignézni a Dunát és mikor tetted meg először?

Juhász Attila: – 1963-ban a földmérések után elkezdődött az erőmű, a város és a finomító építése. Azokat az élményeket – a falusi kovács, traktorok – überelte az ipari nagyberuházásokkal, építkezésekkel együtt megjelenő hatalmas lépegető exkavátor, földgépek látványa. A mai napig bánt, hogy miért kellett a gyönyörű, de igaz elhanyagolt kastélykertbe vinni a FÖLDGÉP vállalatot? Amikor annyi szabad terület volt Battán és valamennyi „közös” tulajdonban. Hiszen akkor már a TSZ-ek létrehozása megtörtént. A földek nem voltak magántulajdonban.

Az első dolguk volt, hogy a kastélyparkot nagy dózerokkal meg mindenféle nagy földgépekkel kiirtsák. És tették ezt nagy élvezettel. Kitépték a hatalmas fákat a helyéből. Helyükön alakították ki a javító műhelyeket. Utána ott tárolták a földgépeket is.

A kommunista párt a háború után meghirdette jelszavát „Rombold le a múltat!” „A múltat végképp eltörölni!” Ez az esztelenység működött bennük. Eltűntek akkor a pusztáink, kúriáink, a kastélyba cselédeket költöztettek. Kigyomlázták a határkereszteket is. Hogy a többi barbár tetteikről ne is beszéljek.

Igen fájtnak nekem és nekünk ez az esztelen, értelmetlen rombolás. 7–8. osztályos koromban, ha nem busszal mentünk haza, hanem gyalogosan az épülő erőmű mellett sétáltunk el, láttuk, hogyan épül ez a gyáróriás.

1963-ban befejeztem az általános iskolát és elszegődtem inasnak, így gyakorlatilag ki is kerültem az itteni történelemből. A Csepel Autógyárban autószerelőnek készültem. Ez azt jelentette, reggel a Kossuth Rádió Rákóczi indulójára keltem, borotválkoztam, megmosdottam és gyalog mentem ki a vasútállomásra. Még nem épült meg a

Damjanich út. A második vonattal – 5 óra 12 perckor indult – utaztam Budapestre, majd Szigetszentmiklósról, hogy időben beérjek a munkahelyemre. Este ugyancsak 5 órára érkeztem haza. Ez nyáron csak-csak elment, de télen sötétben mentem és sötétben érkeztem haza. Kapcsolataim majdnem hogy megszakadtak az itteniekkel.

Egészségügyi okok miatt váltanom kellett. A második év után különbözeti vizsgát tettem, műszerésznek tanultam tovább. 1966 novemberében a szakmunkásvizsga után léptem be a Dunai Finomítóba. Egy év múlva, a katonaság idejére, ami akkor még két éves volt, hagytam csak el az üzemet. A Finomítóból mentem nyugdíjba. Leszerelés után megnősültem és Érdre költöztem.

Tovább akartam tanulni. Egy előkészítő

tanfolyamra jártunk. Közben folyamatosan vizsgáztunk a tanultakból. A végén felvételi vizsgát tettünk, ami olyan jól sikerült, hogy elismerték érettséginek.

- Ez azt jelenti, jó tanáraid voltak a szakmunkásképzőben?

- Nekem mindig jó tanárim voltak. Szerintem most is jók a tanárok, csak azok a diákok elégedetlenek a tanáraikkal, akik nem akarnak tanulni.

Amikor gyerek voltam – édesapám volt a gátőr – mindennap „hivatalból” hallgattam a vízállásjelentést a rádióban, mekkora a Duna és mellékfolyói vízszintje a jellemző pontoknál. Hallottam fogalmakat, amik nem sokat jelentettek nekem akkor, nem feltétlenül értettem a tartalmát, mint pl. duzzasztott, gázlómélység, stb.

Innen már Duna lesz

Első alkalommal a Duna távolabbi megismerését még nem a forrásánál kezdem. Már a finomítóban dolgoztam, amikor a '90-es évek végén úgy döntöttem, megéremlek a nagy nyári munka után egy kis pihenést. Elhatároztam Bécsbe megyek. Ha már elmegyek, végig nézem a Dunát Budapesttől Bécsig. Szárnyashajóval mentem, ami kicsit gyorsabb volt, mint a személyszállító nagy hajók. Bécsre is, a Dunát is akartam látni. Érdekes volt látni a partot a Dunáról.

A magyar határ után is jöttek a különböző létesítmények: vízlépcsők, gyárak, üzemek a parton. Egészen más perspektíva a folyót a vízen megismerni, mint mellette az autóból látni. Rengeteg vízlépcső van Bécsig, kezdve a Bösivel. A kiegyenesített kb. 60 km hosszú és 600-800 m széles víztömeg és mögötte a templomtorony csúcsának látványa nem nagy élmény. És eltűntek a korábban bele folyó kis patakok, mellékágak, más volt a táj, nem volt természetes. Egyszerre volt magas és széles. A látványa nem volt túlzottan szívderítő, viszont a hatalmas építkezés, amellyel megalkották lenyűgöző volt.

Bécs felé egymás után jöttek a vízlépcsők. Mindegyik más szisztémával működött. Más volt a hajószilipje, más volt a gátrendszer kialakítása. Az iskolában tanultakat ott az ember élőben látta. Hogyan működik? Milyen rendszerűek a kapuk? Mindezt érdeklődő, értő szemmel néztem meg. Élvezetes volt. Aki teheti, egyszer menjen el erre az útra.

Utána szokásommá vált, bármerre is jártam Európában, mindenfelé találtam 1-2 megnézhető vízierőművet. Hogy melyik folyón, az határozta meg, merre csatangoltunk éppen.

Tehát már megtehettem, hogy végig nézhettem a Dunát, Budapesttől Bécsig, de utána jó darabig nem volt a szabadidős programomban.

Egyszer aztán úgy hozta a sors, hogy a svájci Bázélbe kellett kollegákkal egy műszer gyári átvételére menni. Ez a 2000-es évek elején lehetett. Akkor „öröm és dicsőség” volt a DKV-ban dolgozni, büszkék voltunk rá, hogy ott dolgozunk! Kiváló vezetőink voltak. Kérésünkre vezetőink úgy döntöttek, hogy ne repülővel utazzunk, hanem gépkocsival. Bázél persze nem a szomszédban volt, ezért felváltva vezettünk. Hajnalban indultunk Passaun és Münchenen keresztül és este értünk a szálláshelyünkre. A Hotel még a német területen, a Rajna jobb partján volt.

A vidék nem kimondottan turista célpont,

de szép, rendezett ipari környezet, gondozott házakkal. Megállapítottuk, ha jobbra fordítjuk a kormányt, Franciaországba megyünk, ha balra Svájcba, ha egyenes megyünk tovább Németországban maradunk. A hely, ahová mennünk kellett Bázél közelében volt.

Szerettünk volna egy kicsit jobban körülnézni. Engedélyt kértünk a vezetőinktől, a feladat végeztével, hogy saját költségen tovább maradhassunk.

A szállodában térképen szemrevételeztük a környéket. Láttuk a Rajna előttünk, a hegyek mögöttünk és a Fekete Erdő szélén vagyunk. Valamelyikünknek eszébe jutott, hogy a Duna valahol itt ered, hát nézzük meg.

GPS-ünk nem volt akkor még, csak térképen tudtunk tájékozódni. Megtaláltuk rajta Donaueschingent, a Baden-Württemberg tartomány nyugati részén. Odamentünk. Akkor láttuk, hogy a Duna forrása tulajdonképpen egy szépen kiépített kút, amely a Fürstenberg hercegi-palota gyönyörű kertjében található. Weinbrenner allegorikus szobraival díszített a kút. A kastély 1772-ben épült és a XIX. század végén építették át.

Forrás a Fekete erdőben

Arra gondoltam, a Duna úgy indul, mint egy szépen felöltöztetett menyasszony, csak egy rezesbanda hiányzik mellőle, hogy elindítsa. Ott van egy tábla, amely közli, 10 országon megy keresztül, 4 fővárosra. Minden ország a Dunát a magáénak tekinti, ezt mindenki ki is írja az „egyezményes” forrás falára. A Duna persze ezzel nem törődik.

A folyamkilométereket a Fekete-tenger-nél egy világító toronytól kezdik számolni, ott van a 0 km. Nálunk Battán 1619 és 1621 km között van a tengertől való távolsága. Passau környékén már 2290 km, a forrásnál pedig Donaueschingenig 2840 km.

Amikor megnéztük, láttuk, hogy két patak folyik be a kúthoz. Vettünk egy részletesebb térképet, amin megtaláltuk a két patakot. A baloldali a Breg volt, a jobboldali a Brigach. Rájöttünk nem is ez a forrás helye, csak a hivatalos álláspont.

Később kiválasztottuk a baloldali patakot és elindultunk a Breg mellett, fölfelé. Volt ahol az út mellett folyt, volt, hogy kicsi híd alatt csordogált át. Számtalan forrás vize táplálta végig.

A végén csak elértük az eredeti forrását, Furtwangennél, melyet tábla is jelzett. Itt szépen kiépítették a forrás helyét. Tábla jelezte, ez itt a Donauquelle. Láttuk, a hegyből csorog ki a Duna forrása. Ott át is tudtuk lépni. Innen a Duna hossza 2888 km.

Tulajdonképpen szerencséje van a Dunának, mert 100 méterrel odébb van a vízvázalztó. A források a hegy nyugati oldalán valamennyien a Rajnába ömlenek. A

Rajna pedig az Északi-tengerbe. A Rajna forrásvidéke azonban Svájcban van, sokkal távolabb ettől.

A Duna szeszélyes, mint egy nő. Kb. 30 km után egyszer csak eltűnik a föld felszínéről. Úgy néz ki a meder, mintha ki lenne száradva. Földalatti mederben folyik tovább. A geológusok sem tudják, hogy a vize a Rajnába folyik-e utána, vagy el-

megy Ulm felé, miután újra előjön és töretlenül folyik tovább. (Ez az állapot az irodalom szerint kb. évi 200 napig tart.) Itt még nincs hajózható állapotban. Mi akkor eddig követtük őt.

Ezután kezdett engem érdekelni igazán a folyó felső forrásvidéke. Később többször visszamentem oda magánemberként és barátokkal együtt, autóval és később lakókocsival.

Egy másik alkalommal felmentünk lakókocsival egészen Passauig. A kb. 600 km-es utat jó úton megtenni nem volt nehéz. Passau az utolsó német város, ahol átfolyik Ausztriába a folyó. A passauai várból jól látszik fentről az Inn, középen méltóságteljesen a Duna, alul az Ilz. Az Inn a tiroli vizeket hozza. Az Ilz a legsötétebb, a Duna világosabb és az Inn sárgás színű a hegyből kimosott hordaléktól. A történelmi belváros az Inn és a Duna közötti félszigeten van. A városban láttuk, hogy az épületek erős kövekből épültek. Az az itt lakók megtanultak a gyakran árvizeket hozó folyókkal együtt élni. Az alacsonyabban fekvő házak bejárati ajtajában jobbról-balról U alakú sínek vannak, amibe hóolvadás, árvíz, nagyobb esőzések idején deszkákat illesztnek, hogy a víz ne folyjék be a házakba. Ha pedig ez mégis megtörténik, az ár elvonulása után kilapátolják az iszapot, slaggal kimoszák a földszinti helyiségeket, és az élet megy tovább.

Passauban vannak olyan épületek pl. a városháza, amelyek viszonylag alacsonyan vannak. A falán jelzik a különböző árvizek időpontját és magasságát. Mi le is fényképeztük emlékné.

A lakókocsit Passauban telepítve autóval felmentünk Regensburgig. Ott van a Walhalla a hírnév temploma, a német hírességek – tudósok, művészek, híres emberek – szobraival. Többek között Richard Wagner és Sophie Scholl, a fasiszták egyik áldozatának mellszobrát is láttuk közöttük. Szép kilátás nyílik a kastélyból a Dunára. Frankfurt – Nürnberg felől jövő autópályától nem messze találjuk a Walhalla épületét.

A Duna mellett rengeteg kempinget találhatunk. Mi azt a megoldást választottuk, hogy mindig vittünk magunkkal kerékpárokat. Passautól lefelé kb. 50 km-ként letettük a lakókocsit, és csillagtúrákat tettünk kerékpárral a környéken. Bementünk a városokba, ha közel volt. Ha távolabb, kocsival mentünk oda és ott kerékpárral néztük meg a látnivalókat. Az Inntől a Duna jobb partján haladtunk tovább. Az első állomás a Duna-patkónál, Schlögennél volt. Ott van egy jacht kikötő, a parton egy camping.

Lehet ott sátorozni is. Végig nagyon szép, gondozott kerékpárutak vannak, ami hol a Duna jobb, hol a bal partján halad. Ha kevés a hely a sziklák miatt, átmegy a másik oldalra, ott folytatódik. Minden átkelőhelyen van lehetőség komppal közlekedni a túlpartra. A menetrend nem szigorú, rugalmas, alkalmazkodik az igényekhez.

A Duna melletti kisvárosok szépek, a házaik gondozottak. Sok vízierőművet láttunk

Passau, a három folyó

arrafelé, ami engem különösen érdekelt. Megnéztem, hogyan működnek. A felesleges éjszakai árammal felnyomják a vizet a hegyek oldalában, vagy a hegytetőn lévő víztározókba. Nappal legnagyobb fogyasztás idején pedig a turbinákra engedik, áramot termelni. (Láttunk olyan kis erőműveket Ausztriában, hogy személyzet sem volt, automatikusan, távfelügyelettel működött.)

Bécs előtt van a Wachau – nagyon büszkék rá az osztrákok. Ez egy völgy, ahol gyümölcsöt és szőlőt tudnak termelni. Barackérés idején jártunk ott és vásároltunk is, hogy megköszöljük. Amikor beleharaptam majdnem kiugrott a számból, olyan savanyú volt.

A bort pincesorokban tárolják és ott is értékesítik. Minden nap más-más pince van nyitva, hogy ne rontsák egymás üzletét. Az előljárásság szabályozza, mondja meg, ki, mikor árulhat. Egymás borát és egyéb termékeit is kínálják ilyenkor a vevőknek.

Útunk közben találtunk számos háborús emléket. Például egy vasúti hidat, amely fele részben megmaradt és ezt az osztrákok állították helyre, a másik részét teljesen

az oroszok építették újjá. Mauthausenben láttunk egy koncentrációs tábort, ami mögött még megtalálható a valamikori kőfegyő.

Az utolsó hely a két hetes nyaralásunk végén Tulln, a rózsák városa volt. Nagyon szépen kiépített, rendben tartott partszakasszal, aminek része egy vízi színpad. Ettől a várostól egy ugrásra van a Bécsi-erdő, ahová el is mentünk, kicsit bekukkantottunk oda is.

Később a barátaimmal is többször visszamentünk ezekre a helyekre. Velük együtt, egyszer fölmentünk a Chiemsee-ig. Onnan az Inn mellett jöttünk le Passauig. Passautól Schlögenbe majd Tullnba. Ez a kirándulásunk itt ért véget, Tullnból jöttünk haza.

A feleséggel legalább háromszor voltunk fenn a Duna forrásánál, barátokkal is többször. Van egy baráti család, akikkel sokat kempingeztünk, sokfelé jártunk.

Az Al-Duna igazából kimaradt a látnivalókból, de a Vaskapuhoz azért eljutottunk. Vonattal mentünk Herkulesfürdőig, onnan pedig busszal a Vaskapuhoz. Hajóra szálltunk és Orsovától hajóztunk felfelé a szorosban. Megnéztük a Kazán szorost. Közben átmentünk egy hatalmas hajó zilipen. Gyönyörű volt ez a hajóút. A szorosban a víz mélysége a duzzasztás miatt néhol majdnem 100 méter. A tengertől való távolság kb. 970 km. Természetesen megnéztük a vízierőművet is, amely termelése Románia és Szerbia elektromos energiaigényének nagy részét fedezi.

Ezek az élmények maradandó emlékek nekünk.

Szegedinác Anna

Móré Imre visszaemlékezései

Kisfalumból a nagyvilágba

Móré Imrét az 1956-os budapesti forradalmi események kapcsán ismerhettük meg. Aktív részvétele miatt 1956. novemberében a megtorlás elől Ausztriába, majd Svédországba emigrált. Otthonkereséséről és azokról az időkről is kérdeztem, melyek az itthoni környezetében történtek, melyek világlátását, értékrendjét megalapozták, meghatározták. Eseménydús élete azért is érdekes számunkra, mert akkor 200 ezer honfitársunk hagyta el az országot – 20 ezer került Svédországba egy jobb, szabadabb élet reményében. Személyes életük, utazásaik, kalandjaik, útkeresésük érdekes lehet egy olyan generáció számára is, akik mindezt már csak történelemkönyvekből ismerhetik meg és azoknak az idős embereknek a jóvoltából, akik részt vettek benne és még élnek közöttünk. Móré Imre 2021 nyarán töltötte be 90. életévét, így mesélhet nekünk erről.

Cece, gyermek és ifjúkor

Cecén születtem (1931. július 4-n) Fejér megye déli csücskében. A falum két főút találkozásán van Sárbogárd és Szekszárd között. Első írásos emléke 1190-ből való. Nevét a Ceceze nevű birtokos családról kapta. 1701-ben Meszlényi Tamás birtokába került. Lakói Szent István királyunk halála után betelepülő nyakas, de szorgalmas besenyők voltak. 1351-ben I. Lajos király a besenyő ispán alá tartozó szabad népességnek nemességét adományozott. Elmondható, Cece jellegzetes kismemesi falu volt, amely növénytermelésből, állattenyésztésből tartotta fenn magát. Gyermekkoromban itthon és külföldön is rangos neve volt a cecei paprikának, dinnyének, melyet vonaton szállítottak Budapestre vagy külföldre, szekéren pedig a környező településekre.

1910-ben már 3690-en lakták. A ceceiek 87%-a magyarnak a többiek németnek, szerbnek, cigánynak vagy kettős identitásúnak vallották magukat. Két karakteres településrész volt a cselédsor apró házaival és a jobb módú parasztlakta belső rész. Cece szabadtelepülés volt a széles főútról takaros utcácskák nyíltak jobbra-balra. Aki gyanútlanul beléjük lépett mindegyikben veszélyes kanyarokkal, szűkületekkel talál-

kozott. Így aztán egy átmulatott éjszaka, disznótör vagy lakodalom után, jaj volt annak, aki hazafelé nem a megfelelő helyen fordult be a sarkon, mert egyszer csak valami ház udvarán találta magát és fohász-kodhatott a csillagokhoz, hogy hazataláljon. 500 év alatt az öröklésben megosztott udvarok szabálytalan rendben álltak egymással szemben, vagy háttal egymásnak, a rokoni kapcsolatok milyensége függvényében.

Gyermekkoromban kedves falunk akác-lombos, vadgesztenyés, tarka virágokkal szegélyezett utcáit akkor még nem aszfalt, hanem homokos, kavicsos kő borította. Állapotát útkaparó felügyelte, javította. A 30-as évek végén gépi járgány ritkán tévedt még arra. Ha néha feltűnt egy gépkocsi, mi gyerekek a felkavart porfelhőben mezítláb, ujjongva követtük, ameddig csak erővel bírtuk. Lakói egyes, kettes lovas fogatokon, vagy tehenes, bivalyos szekéren utaztak. Kerékpárunk sem volt még akkor. A feltűnt motorkerékpár láttán a csodálkozástól táva maradt a szánk. Az első Iványi Árpád bácsi, a jó módú kádármester feszített, aki aztán bennünket, gyerekeket is elvitt néha jutalomból egy-egy fordulóra.

1922-től merőben új szórakozási lehetőség adódott, ebben az évben alakult meg a Cecei Sportegyesület labdarúgó csapata,

melynek apám is tagja lett. Itt szívtam én is magamba a futball szenvedélyes szeretetét, amely egész életemben megmaradt. Ide jártam edzeni a társaimmal és itt voltak életem első meccsei is.

A falu középületei a községháza (a főjegyző birodalma), a leventeotthon (a „leventés” katonai kiképzés központja) és a sportpálya voltak. A kereskedelmi szolgáltatást egy hentesüzlet, a rőfösüzlet és a szatócsbolt voltak hivatottak ellátni, ahol édesapám kereste meg mindennapi kenyerét családjának. De voltak itt kovácsok, kádárok, cipészek, szabómesterek, fodrászok, asztalosok, pékek, akik nélkül a falu nem tudott volna élni.

A hajnaloknak különleges hangulata volt. A csordás megfújta a tülköt, ami azt jelentette a teheneket ki kell engedni, hogy a legelőre mehessenek. A kanász a disznókat, malacokat gyűjtötte egybe ugyanezért.

Abban az időben a közösségi híreket minden kedden és pénteken a kisbíró dobolás után hirdette ki, például így: „Közhírré tétetik, hogy elveszett egy tik, ha megtalál-tatik, a községházán jelentetik.”

Egyszer így szólt: „Móré Imre elvesztette fogait. (Apám a műfogsorát.) Aki megtalálja, és eljuttatja hozzánk, jutalomban részesül.” Lett persze nagy derűtség és apám rendes ugratása utána, de az elveszett fog-sor nem került elő.

Templomunk is volt, egy református és egy katolikus. A hívők többsége református volt. Voltak katolikusok és evangélusok is a faluban és éltek közöttünk zsidó családok. Az I. világháború után zsinagógát építettek maguknak és a környező településeken élő zsidóságnak.

Mint minden falunak két élete volt: egy téli és a tavaszi, nyári, őszi munkával teli időszak. A gazdák a hosszú téli esteken az állatok etetése után a gazdakörben, az üzletekben, a kocsmában jöttek össze egy kis beszélgetésre, a politikai események megtárgyalására. Rokoni látogatásokra a

multságok, bálók megtervezésekor (álarcosbál, farsangi bál, sportbál, vadászbál, iparosbál, aratóbál, szüreti bál, hogy csak a legfontosabbakat említsem) jutott idő, disznótorkor, lakodalom idején.

Egy jó multság a reggeli kakasszöveg tartott. Szabadidejünkben szívesen olvastak az emberek.

A református templom 1788-89-ben épült barokk építészeti stílusban. Ma már műemlék. Itt építette fel kúriáját Csók István 1890-ben, amely képeinek ad otthont a szintén műemléki épületben. A Milos kastély – a falu szívében – gyönyörű rózsza kertjével a Nemzeti Bank igazgatójának, Milos Györgynek a tulajdona volt. Először autója neki volt Cecén.

Meg kell említenem Cece harmadik hírességét, az elefántcsontfehér, fényes felületű, 10-12 cm hosszú, formás, háromrekeszű cecei paprikát. Az igazi cecei paprika Isten áldása volt. Bőtermő, kitűnő minőségű, szabadtéri termelésű fűszernövény. Lovaskocsikkal és vasúton szállították a fogyasztás helyére. Székesfehérvárra már este elindultak a paprikával teli szekerek. Júliusban érett be az első termés és egészen szeptember közepéig folyt a betakarítás. Volt olyan nap, hogy Cecéről 50 szekér kelt útra paprikával a szélrózsa minden irányába. Nagy tételekben vasúton és külföldre is szállították. Édesapám – több felvásárló társával együtt – szombat kivételével, reggeltől estig kint volt a vasútállomáson ilyenkor, ahol a rakodó rámpához a lovas kocsik hosszú sora szállította a napi termést. Mázsálás után került a paprika ömlesztve a vagonokba. A falu gazdái szorgalmas munkával a paprikának köszönhetően jólétet teremtettek maguknak.

Általános iskolai tanulmányaimat ott végeztem Cecén. 12 éves koromban szerelmes lettem a főjegyző szépséges lányába, Ancikába. A neki szánt leveletem az éber apa lefűlelte és behívatta édesapámat a községházára. „Majd adok én neked levélírást!” – mondta apám és puszkavesszőjével jól elfenekelt.

Polgári iskolába Székesfehérvárra jártam. Itt lettem másodszer szerelmes. Az ártatlan kapcsolatot a barátaim így nevezték el: „Móré Imre esete Tóth Marival”.

Dolgozni korán megtanultam. A nyári szünetben lovat vezettem, dolgoztam apám szatócsüzletében, szedtem borsót a földeken, paprikát zsákba tölteni, paradicsomot ládába szüretelni, jó fizetségért vagonra rakni, szállítmányt Budapestre kísélni is elvállaltam. Ebben az időben volt úgy, hogy apám naponta 10 vagon paprikát és

dinnyét indított útnak Pestre, a Nagy Vásár-csarnok címére.

Legjobban Ilonka néném nagy teljesítményű cséplőgépe mellett fizettek. Ezzel segítettem a nagy gondban élő szüleimet, akiket az időközben megtévelyült hatalom kulákká nyilvánított.

Egyetemi éveimben Budapesten voltam éjjeliőr az Építők Székházában. Mindez hasznomra vált, mert saját bőrömön tapasztaltam meg a pénzkeresés izzadságos módját.

Anyagi forrásaim Pesten kibővültek. A labdarúgás, modellkedés – a Ruhaipari Tervező Vállaltnál első férfi modell voltam – a Népsportban megjelent tudósításaimért kapott honorárium hozzájárult, hogy 1956-ig szép, gondtalan vidám életem lehetett a csodás Budapesten. Ám hazámat – Cecét – népét, ízes beszédét sohasem feledtem el. Nálunk így beszéltek:

- *Fiam, hozzá be a fákról ómát, szívat, borockot, a kerből zödséget, buborkát.*
- *A borockfáról rázd le a csimbókákat (cserebogarat).*
- *A kácsának meg a tiknak adjál kukoricát.*
- *A jány éccaka gyűtt haza.*
- *Józsinnak fehér a gatyája.*
- *Ízletes a kóbász, meg a pörc.*
- *Éhes a kóduş, aggy mán enni neki.*
- *Milyen jó meleg a klumpa (fából készült lábbeli).*
- *Erős a papramorgó (a pálinka).*
- *Vedeli a bort, rühelli a részegséget.*
- *Málészájú ez a gyerek.*
- *Gyűjj mán be, mert megfázul.*
- *Ott a gréta a táblánál.*
- *Szép ümüge (ing) van Ferkónak.*

Szépen, komótosan beszéltek a mieink.

Az 1956-os forradalom eseményei gyökeres változást hoztak az életemben. Mint egyetemista részt vettem a történevekben, a harcokban is. Novemberben Kádárék hatalomátvétele után megtorlás várt volna ránk. Elhagyni kényszerültünk ezért a drága anyaföldet.

Az emigráció eseményei, évei

Kint Ausztriában döntöttem úgy, hogy életemnek erről a részéről naplót fogok vezetni. Az első bejegyzést 1956. december 16-án a svédországi Möllében tettem, mivel kalandos utazásom alatt nem volt erre lehetőségem. Visszaemlékezéssel összefoglaltam, ausztriai történevekkel kezdtem. Luizinben, ahová először megérkeztünk nem maradhattunk néhány percnél tovább, csak

annyit időztünk, amíg megittunk egy forró rumos teát, ettünk pár szem süteményt, narancsot és mentünk vezetéssel a szomszédos faluba, Kovácsfába. A falu már „tömvolt” menekültekkel, buszok szállították az embereket az ország belsejébe. Egy zsúfolt iskolateremben éjszakáztunk. Reggel gulyáslevest kaptunk enni, cigarettát, amit élelemre cseréltem.

Akinek volt Ausztriában ismerőse, azokért taxival jöttek. Még ott ebédeltünk meg, majd befutottak a buszok és tovább kellett utaznunk. A buszok szépek, kényelmesek, modernek voltak. Nem tudtuk, hová visznek bennünket, de nem kíváncsiskodtunk. Ahol megálltunk, az emberek mindenhol kedvesek, figyelmesek voltak, élelemmel, ajándékokkal segítettek bennünket. Szép ország Ausztria és mi a Tiroli Alpok alatt utaztunk. A szép házak, a gyönyörű autók teljesen elkápráztattak bennünket. Pörschachba minden adatot felvettek rólunk, majd Parkhausba vittek bennünket. Szalmazsák és kellemes meleg várt bennünket. Itt ötvenen voltunk, első fecskék.

Miután rendbe szedtük magunkat, Lővi Ferivel elindultunk terepszemlére. Szép kis város volt, csinos házakkal, parkokkal, sok fával. A Wörthi-tó sima víztükrében megláttuk a túlsó part hegygerinceit. Több szórakozóhely is volt itt. A fiatalok kíváncsiak voltak ránk, hamar sikerült kapcsolatot teremteni, barátkozni velük.

December 4-én kellett búcsút mondani ennek a kedves kis városkának, mert Unterbergenbe, a gyűjtő- és indító lágerbe kerültünk. A láger festői környezetben, az akkori jugoszláv határ közelében volt. A hatalmas kétemeletes épület zsúfolásig tele volt magyarokkal. Zenét hallgatni, táncolni, beszélgetni lehetett itt, sőt focizni is. Mozi- ba Ferlachba jártunk. Találkoztam pesti ismerős házaspárral is.

December 10-én Klagenfurtban kihallgatáson állították össze a névjegyzékét azoknak, akik Svédországot választották. Én Európában akartam maradni, ismerős társaim pedig Kanadába készültek. Élelmiszercsomagot kaptunk és innen indultunk tovább Németországon, Dánián keresztül Svédországba. Három kényelmes svéd Linje busz jött értünk. Tisztában voltunk azazal, hogy 2000 km-es utat kell autóbusszal megtennünk. Minden faluban, városban karácsonyfák voltak állítva, színes égőkkel és feldíszítve az ünnepekre a házak. Az utazásról a szép jelzők legmagasabb fokán írhatok csak.

Kapfenberg, Baden, Bécs – ahol pár órárt időztünk –, Linz, Salzburg irányában utaz-

tunk, majd Salzburg után átléptük a német határt. München, Augsburg, Ulm, Stuttgart, Karlsruhe, Heidelberg, Mannheim, Darmstadt, Frankfurt következett – itt is pár órát időztünk és megnézhattuk a várost. Majd Kassel, Göttingen, Hannover és Hamburg következett.

Bámulatosan szép hely volt ez utóbbi. Volt olyan fiú, akit figyelmeztetni kellett, hogy ne tátott szájjal bámuljon. Kiel, Rendsburg, Schleswig, Flensburg városokat érintettük még Németországban. Padborg már dán város volt, ahol kedves fogadtatásban részesültünk. Édességeket, csemegét, cigarettát kaptunk. Aabenraa, Kolding után egy hídon keresztül megérkeztünk a nagy mesemondó Andersen szülővárosába, Odense-be. Tiszteletérzettel, meghatóttan sétáltunk utcáin. A kedves, szinte hívogató házacska mintha a mesekönyv lapjaiból bukkantak volna elénk.

Korsör, Roskilde, Koppenhága érintése

után megérkeztünk az utolsó dán állomáskra Helsingörbe, majd egy 3 km-es tengerszoroson buszostól áthajózva december 12-én 9 órakor Helsingborgban léptünk Svédország földjére.

Partra szálltunk! Mit éreztem? Talán örömet, hogy végre megérkeztem és neki kezdhetek új életem alapjai lerakásához. De szorongó, nyugtalan érzések is jöttek, vajon mihez kezdek, mit csinálok majd itt? Rövid fohászbán kértem a jó Istent, segítsen meg és nekivágtam a bizonytalan, de nem kilátástalan jövőnek.

Idegen volt minden. Az emberek, az éghajlat, a nyelv is. És nekem, idegen országban, idegen emberek között kell új életet kezdenem. Megpróbálok – gondoltam.

Megérkezésünk után azonnal fürdőbe mentünk. Lezuhanyoztunk és ettől szinte újjászülettünk. Megkaptuk az első ruhaneműs csomagot: 1 ing, 1 pizsama, 1 meleg alsó, 1 pár zokni. Visszaszálltunk a buszunkba és

meg sem álltunk Mölléig.

Találkoztunk régebben kijött magyarokkal, akiknek persze mesélnünk kellett. Vezetőink nehezen tudtak bennünket kiszakítani az érdeklődők gyűrűjéből. Itt fogyasztottuk el első svéd vacsoránkat. Furcsa volt, minden édes, a kenyér, az uborka, a hús, de éhesek voltunk és jól belakmározottunk. Lőwei Gyurkával kerültem egy szobába a Strand Pansióba. A Szálloda közvetlenül a tengerparton volt. A tenger haragosan háborgott, morajlott, Csak nem ránk haragudott? – kérdeztem magamtól.

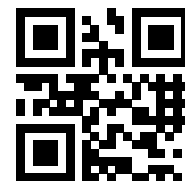
Szép tiszta, meleg szobát kaptunk, hófehér ágyakkal. Milyen jó érzés volt hosszú idő után a kényelmes puha fekhelyen elnyúlni. Most jött ki rajtunk a fáradtság, szinte lerogytunk és így zuhantunk az álom pihenést, felüdülést nyújtó birodalmába.

(folyt. köv.)

Szegedinác Anna

Százhalom Online

KÖZÖSSÉGI, KULTURÁLIS, KÖZÉLETI MAGAZIN

ANNO

CIVIL KURÁZSI

ITT ÉS MOST

KEREKASZTAL

PORTRÉ

KULTÚRA

SZERBEK

EGYSZER VOLT

SZOMSZÉDOLÓ

ARCHÍV

Kiemelt

Portré

Az ellentmondások országa

2021.11.24. | hírhalom

A képviselő naplója

2021.11.24.

Rácz Laci igaz történetei

2021.11.24.

Azók a dunafüredi '50-es évek

2021.11.24.

Megállt az idő

2021.11.24.

Itt és most

A kőfej titka

2021.10.07.

A képviselő naplója

2021.10.07.

Legújabb lapjaink

Beszélgetés B. Fazekas Olgával

Örökkön örökké

Találkozás, szerelem, házasság, gyerekek, tartalmas öregkor. Együtt. Erre vágyunk mindnyájan. Az élet azonban sokszor felülírja vágyainkat. A házasságok több mint a fele még mindig válással végződik. A válás veszteség és a folyamat sok traumával jár. A válás mechanizmusáról B. Fazekas Olgával, a frissen megjelent **#örökkönörökké #dehamégsem #majdelválunk című kisregény szerzőjével – aki családjával az óvárosban él – beszélgettünk.**

Ön válóperekkel is foglalkozó ügyvédként válásról szóló könyvet írt. Adódik a kérdés, hogy a munkakörében szerzett tapasztalatok ihlették az **#örökkönörökké #dehamégsem #majdelválunk című könyv megírását?**

Nem, semmiképp, sőt még azt sem mondhatnám, hogy az alapötletet a válóperek adták. Ez nem dokumentáció, hanem szórakoztató irodalom, alapvetően egy kisregény.

Egy válásról szóló fő történet meg van tűzdelve kisebb válástörténetekkel, melynek valóságalapja megtörténtek. Senki nem fog konkrétan magára ismerni, viszont sokan magukra fognak ismerni, mert az érzések ismerősek lesznek.

Ebben a kisregényben vannak vicces

szórakoztató részek, amik feloldják azokat a válástörténeteket, amik sokszor nyomasztóak. A célom az lenne ezzel a könyvvel, hogy aki elolvassa, egyrészt érezze jól magát, amíg olvassa. Legyen benne egy jó érzés, hogy olvasott valamit, amin egy picit elgondolkozik, és ha vannak az életében hasonló momentumok, akkor egy kicsit könnyedebben tudja azokat átlépni, lássa, hogy mások is szembesültek ezekkel a helyzetekkel.

A könyvben az érzelmi oldalról közelítem meg az eseteket. Az, hogy az emberben mi zajlik le a válás során, az nem változik, minden más szinte nyomonkövethetetlenül igen. Az érzelmek viszont ugyanazok, mint ezer évvel ezelőtt. Ezekhez kell visszanyúlnunk, ha valamit meg akarunk érteni.

Ön ügyvédként idestova húsz éve bontópereket is vállal. Hogy látja, még mindig sok a válás?

Igen, sok a válás, bár mostanság kicsit visszaesett. A statisztikai adatok szerint 2020-ban kevesebb volt a válások száma. Lehet, hogy a járvány miatt, de ezt nem lehet tudni.

Meg lehet határozni, hogy melyik korosztályra jellemző válás?

Minden korosztály válik, a huszonévesektől a hetven-nyolcvan évesekig, a paletta nagyon széles. A negyvenes korosztályban viszont nagyobb a kezdeményezők száma.

Kik teszik meg az első lépést?

A nők lépnek inkább először. Ezt azért megelőzi egy nagyon hosszú, nehéz lélektani folyamat.

Mik az elsődleges okok a válóperek elindítására?

Nehéz megmondani, hogy mi vezet a váláshoz, mert mindenre van ellenpélda. De leginkább a vélt, vagy valós hűtlenség miatt indítják el a válást. Ezen kívül azonban minden más ok is megjelenik. Sokszor vezet váláshoz például az, hogy a feleknek nagyon más az értékrendszerük.

A családi háttér, a társadalmi hovatartozás, az iskolázottság alapján fel lehet állítani kategóriákat a válás szempontjából?

Semmiképp. Régebben az volt a határozott álláspontom, hogy igen van összefüggés. Ez egy feltételezésem volt, az én praxisomban egy időben ez visszatérő volt, hogy az ügyfelek szülei is elváltak. De ma már ezt teljesen másképp gondolom, már úgy látom, hogy nincs. Sok olyan ügyfelem volt, akik elmondták, hogy a szüleik nem váltak.

És a bontóper folyamatának milyensége függhet ezektől a kategóriáktól?

Típusok vannak, ez személyiségtől függ, vagy, hogy milyen az az életszakasz, amelyben éppen vannak. Ez nagyban meghatározza, hogy a válásnak hogy indulnak neki. Ha nincs közös gyermek, akkor viszonylag könnyebb, bár a sértettség, az elengedés, a veszteség jelen van. Általánosítani nem lehet.

Sok esetben teljes egyetértésben jönnek hozzám a válást illetően, aztán a per alatt felszínre törnek a vélt, vagy valós sértettségek, tudatosul a veszteség. Ezt nem mindenki tudja megfelelően kezelni. Ilyenkor jön a dráma. Még nehezebb a helyzet, ha gyerek is van a kapcsolatban.

Egy bontóper hosszadalmas, akár évekig is elhúzódó folyamat, telis-tele drámákkal. Ez még az egyezséggel válókat is megterheli lelkileg. Nyilván önmaga is hatással van, hogy viseli a folyamatosan vissza-visszatérő drámákat?

A legelső válóperes ügyem nagyon megviselt. Nagyon nehéz volt, nem is akartam többet vállalni. Nehéz volt, hogy érzelmileg ne azonosuljak. Évekbe telt, míg teljesen

kívülállóként tudom kezelni, azzal együtt, hogy átérzem a szituációkat.

Mivel már nagyon sok peres ügyet végigasszisztáltam, nagyjából tudom, hogy mi fog következni. Az ügyfelek persze ennek ellenállnak, de hamar belátják, hogy igazam van.

Néhány éve új eljárásjogi törvény lépett életbe. Teljesen más lett a perszerkezet, az ügymenet. Amikor elindítunk egy pert, akkor meg kell állapítani annak az eljárásnak a kereteit. Amikor a bíróság lezárja a per felvételt, már körül van határolva, hogy milyen keretek között fogunk mozogni. Utána már nagyon kicsi a lehetőségünk arra, hogy esetleg a bizonyítási indítványainkat kiterjesszük. Tehát már nem lehet menet közben annyira ötletelni, hanem már az elején el kell döntenie mindent, hogy mit akarunk, hogy akarunk, mivel bizonyítunk. Ezzel gyakorlatilag az ügyek elintézési ideje is

lecsökkent. Vagyis már nem az a jellemző, hogy évekig elhúzódik egy peres ügy. Drámák persze ugyanúgy vannak, főleg ha gyerek is van.

Érzelmileg talán ez a legnehezebb ügyvédi munka.

Tehát válóperes ügyvédként pszichológiai ismeretekre, képességre is szükség van?

Ez elengedhetetlen. Amikor válással kapcsolatban felkeresnek, mindig nagyon mélyen elbeszélgetünk. Nagyon sokszor érzem azt, hogy a felek nem beszélgetnek, emiatt elhidegülnek, üressé válik a kapcsolatuk.

latuk. Sokszor lehet érezni, hogy ha többet beszélgetnének, minden rendben lenne. Ilyenkor tanácsolom a párterápiát, mert lehet érezni, hogy ez a házasság megmenthető. Van, hogy hatásos. Nagyon sokszor életvezetési tanácsokat is adnom kell.

Az utóbbi években – talán a kedvező lehetőségek kiaknázása miatt – nagyon megugrott a házasságkötések száma. Mit gondol a mai huszonévesek érettek a tartós kapcsolatra?

Azt látom, hogy most kezd visszaállni az a modell, hogy fiatalon kötnek házasságot és fiatalon kezdenek el gyerekeket vállalni. Évekig az volt a divat, hogy nem szülünk gyereket, előbb a karrier, mindenki önmegvalósításban volt és nagyon kitolódott a gyermekvállalás.

Azt nyilván nem tudom, hogy mi a motiváció, de az biztos, hogy a 2020-ban nagyon megemelkedett a házasságkötések száma. Az addigi házasságkötések egyharmadával nőtt, tehát nagyon megugrott. Nem kizárt, hogy a kedvező intézkedések motiválják a fiatalokat.

Hogy ez most jó lesz, vagy nem lesz jó, azt nem lehet tudni. De még mindig nagyon könnyen kilépnek egy házasságból.

Többször említette, hogy ha gyerek van a házasságban, akkor a válóper lefolyása lélektanilag sokkal nehezebb.

Igen, a gyermekelhelyezés esetén nagyon gyakoriak a drámák. Tulajdonképpen, ha megegyeznek mindenben, akkor is nagyon nehéz. Eldönteni, hogy mi az, amibe bevonja a másik szülőt, aztán ha új partner is megjelenik, esetleg ott is van gyerek akkor meg különösen nehéz.

Én annak a híve vagyok, hogy már a legelső találkozáskor nagyon aprólékosan átbeszéljem az ügyfelekkel, hogy mivel árt-hatunk, és mivel tehetünk jót. Azt kell megértetni az ügyfelekkel, hogy minden más egyebet félre kell tenni. A legfontosabb, hogy a gyerek a legkevésbé sérüljön ebben. A gyerekek egészséges fejlődése szempontjából mindkét szülőre egyaránt szüksége van. Ha ezt sikerült megértetni, akkor minden rendben mehet.

Nagy divat lett most, hogy megbeszéljük a gyerekekkel, hogy ez fog történni. Az nem jó, amikor mindenbe belevonják a gyereket, ilyenkor eszköznek tekintik. De a legrosszabb az, amikor nem közölnek a gyerekekkel semmit.

És ha a másik félnek nem ezt mondja az ügyvéd?

Abból kell kiindulni, hogy a gyerekek alapvetően két szülő kell. Soha nem adnék olyan tanácsot, hogy rekesszük ki a másik felet a kiskorú neveléséből. Persze akad olyan is, hogy ezt kell tenni. Ezt várom el a másik kollégától is. Ez esetben nagyon jól tud működni.

Jól látom, hogy az utóbbi években gyakori a váltott gondoskodásról szóló egyezség?

Igen, eddig egyezségkötéssel lehetett váltott gondoskodást kérni. Ilyenkor a szülői felügyeleti jog közös maradt. Most annyit változott a jogszabály, hogy már kérelemre is dönthet úgy a bíróság, hogy közös felügyeletet kérnek, váltott gondoskodással. Ettől várjuk azt, hogy az apukák is jobban bevonódnak a gyermekek mindennapjaiban. Mert erre a gyermek fejlődése szempontjában szükség van. **-BPK-**

SZÁZHALOM

Óvárosi Közösségi, Közéleti Folyóirat

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

Jován László,

a Hírhalom Egyesület elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta, Csenderics út 4.

Tel.: 06-30-966-8079

www.szazhalom.hu

ISSN szám: 2559-9860

Nyomdai munkák:

Hírhalom Egyesület, Százhalombatta

Támogatók:

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
ALAPÍTVÁNY

Történetünk története

Historia Domus – Perjés Béla plébános feljegyzései (folyt.)

1960. (folytatás)

MÁJUS 16.

Csúcskonferencia kezdete. Vajjon mit hoz? Békét? Háborút?

MÁJUS 17.

Csúcskonferencia vége. A „fejesek” összeveszték és már fel is oszlott a nagyharanggal beharangozott konferencia!!

MÁJUS 29.

Az elsőáldozás napja. A szokásos kezek között, kedvesen, szépen zajlott le. Az ercsi káplán kántoroskodott és felvette magnóra az elsőáldozási szentmisét. Persze azért akadt zavaró momentum is. I. György beiratta fiát hittanra, aki elsőáldozó sorban van – a nagyobbikat nem. De a kicsi se járt, se hittanra, se szentmisére. Így nem engedtem elsőáldozásra. Ezt megreklamálta. S amikor azt mondtam, hogy nem tudja a legszükségesebbeket, akkor azt mondta, hogy ő kikérdezte és mindent tud. No lám! Milyen szépen fejlődnek a dolgok, I. György nem infallibilis még hit és erkölcs dolgában.

JÚNIUS 19.

Körmenet. U. Mátyás érdi lakos, most „sede vacante”, ő és felesége látják el a kántori tisztet.

JÚNIUS 24.

Zajlanak a hittanbeiratkozások. Hanyagság, gyávaság, megalkuvás, terror, félemlítések, fenyegetések napjai ezek. Akad persze egy kis humor is. O. Ferenc elkésett a beiratkozással. De aztán nagy felháborodottan elhozta a fiát, mert kisebb „betörés féltét” követtek el és előttem emígyen szidta szeretett gyermekét: „most aztán lehetsz barom, mert nem tudtad a tizenkét parancsolatot” – A kis kölkök meg volt rendülve, de azért befelé mintha vigyorgott volna egyet – hogy

hiszen a papa tudásával is némi bajok vannak Isten 10 parancsa körül.

JÚLIUS 3.

Templombúcsunk napja. V. Sándor celebrálta az ünnepi szentmisét. B. Gyula és G. Ervin asszisztáltak, a tököli kántor pedig kántorizált. Ez volt az 50. évi jubiláris bucsú mise.

A szentmise alatt a hívek énekelték az E: H. által jóváhagyott bucsú miseénekeket: Háládat küldd az ég felé ... kezdetű miseéneket és „Áll a templom 50 éve, zeng a gloria” kezdetű jubiláris himnuszt. Mind a kettőt csekélységesen követve el, mármint a szöveget. Mindkettőnek a dallama bent van a Sz. V. U. – énekes könyvben. A hívek nagyon szívesen énekelték.

A mise végén köszöntöttük a két templomatyát: Százalmi Istvánt és id. Töth Györgyöt, akik már 15 éve hűségesen perselyeznek és szolgálják a kis templomot. Kováts Emőke verssel köszöntötte őket, virágcsokrot és albumot nyújtott át az ünnepelteknek. Az albumok a templomunkról ill. annak freskóiról felvett képeket tartalmaztak. Nemcsak a két templomatyá, de az egész rokonság és a hívőssereg is meg volt hatva. A mise végén még elmondtuk a magamszerkesztette jubiláris hálaimát – azután ujmisés áldással ért véget az ünnepség.

Mise után a képviselőtestület átment a plébániára és ott M. Ferenc világi elnök köszöntötte a két templomatyát. Az egyik jubiláris Százalmi István köszöntött engem a plébánost, aki szintén 15 éve lelkipáspártorkodok Battán. Erre aztán ittunk illetve söröztünk egyet.

Százhalombattai jubiláris miseének 1960

Dallam: Királyi zászló jár elől ... SZVU. 82.

Szöveg: Perjés Béla

K.: Háládat küld az ég felé,
Hü néped mely nem feledé,
Hogy mily sok jót tettél velünk
Ötven év alatt Istenünk.

Hol egykor csak egy kis harang

Halk szava szállt: giling-galang,
Őseink drágaszent hite
Ily szép templomot építe.

G.: Te adtad nekik a hitet.

Te növelted reményüket.

S most gyermekek és unokák
Zengnek Tenéked Glóriát.

E.: Hányszor szólt hozzánk Jézusunk

Mióta áll kis templomunk.

Hányszor zengett a szent Ige
Jézus ígért „Öröm híre”

H.: S ha egybegyűltek hideid

Kiket egygét tett ősi hit,

Hányszor vallottak szent hitet,
Vértanu szíveddel, hogy: Hiszek!

F.: Aranya paténán hófehér

nyugszik kicsiny buzakenyér.

Kehelyben csillog szent bora
Isteni vérnek bíbora.

Feléd nyújtjuk, hogy elfogadd

Atyánk: ime az áldozat.

Hálánk kenyere és bora

A szent Eucharistia.

Sz.: Szent, szentet zengnek angyalok

Visszahangként szívünk feldobog.

S mind egyet dobban, Istenünk

Tiéd hálás szeretetünk.

Jubiláris himnuszt

Dallam: Föltekintünk a szegénység ...

SZUV. 216.

Szöveg: Perjés Béla

Áll a templom, ötven éve zeng a glória

Mily jószágos az Úr Isten, az örök Atya:

Itt az Isten temploma a mennyország ajtaja

Emmanuel: velünk lakik az Isten Fia.

Itt dobog Isteni szíve fél évszázada

Oltárunk lett börtöne és földi trónusa.

Börtönödben szánlak én, várlak szívem

rejtékén

Hálás szíveddel leborulok s úgy imádlak én.

Mennyi könnynek, szenvedésnek néma tanuja

Templomunknak karcsu tornya, viharvert fala

Velünk együtt szenved, mikor dúlt a harc

heve

Tűzben vérben égre mutat a kereszt jele.

Szűzanyánk és magyar szentek égi serege,

Néz a régi szent falakról le a hivekre.
Szent példájuk lelkesít, hő imájuk megsegít
Minden hű magyar szívében fellobog a hit.

Isten drága ajándéka kedves templomunk,
Köveidben verejtékünk és áldozatunk
Katolikus szent hitünk, biztos vára vagy
nekünk.

Halálunkig templomunkhoz mind hűek leszünk.

JÚLIUS 11-16.

Balatonkenesén töltöttem a szabadságomat P. Sándor nyaralójában. Sajnos nagyon kevés volt ez az öt nap.

JÚLIUS 16.

Mire hazaértem két gyereket a kórházba szállítottak. Találtak egy liter pálinkát és azt meg is itták!! Batai jellemző epizód.

AUGUSZTUS 10.

Éjjeli őrésre (gabonaőrés) beosztottak. Ez is jellemző a százhalmibattai vezetőségre. Egészen jól tellett el, mert egyszerű halászlét főztünk!!

AUGUSZTUS 14.

A templomszentelés 50. évfordulóján (augusztus 10.) Dr. P. Imre mondotta a szentmisét és a szentbeszédet.

SZEPTEMBER 4.

Befejeztem a már majdnem két éve tartó prédikációs sorozatomat az Isten 10 parancsolatáról. Most az Anyaszent-egyház öt parancsolatáról fogok beszélni. Hogy aztán miről? Még nem tudom. – Mondtam már sorozatot a bűnbánat szentségéről, a házasságról, a Szentmiséről, Jézus Szíve ígéreteiről. Vasárnap prédikálok úgy a szentleckéről mint az evangéliumról.

OKTÓBER 1.

Megkezdődtek a Dunamenti Erőmű munkálatai. Megjelentek a hatalmas földgyaluk, markoló gépek, dömperek stb. és túrni kezdték a batai határt. Állítólag 36.000-es város lesz 10 éven belül Százhalmibattából és a város neve is megváltozik. Nem tudom hoz-e ez valami jót az Egyházközségbe. Sokkal jobban elrontani a falu erkölcsét nem hiszem, hogy tudják, Pest közelsége, a bejárók

tömege eddig sem hatott előnyösen a falu erkölcsére.

Tehát íme az Erőmű melyet már 5-6 éve emlegetnek, elérkezett! Talán jelent munkalehetőséget a falunak és talán pár jó hívót, Új gondot, veszélyt a lelkipásztornak.

OKTÓBER 10.

Már hónapok óta folyik a kántor-házvezetőnő vagy sekrestyés keresése. Még sajnos nem találtam. Csak arra jó, hogy egy csomó szerencsétlen sorsú idegzetű és elméjű emberrel ismerkedjen meg az ember. Pedig már nem nagyon bírom ezt az összevisszaságot. – De most legalább talán egyelőre elhallgat a pletyka. Azért egy csokorral: Eddig egy vaságyban aludtam / 20 évnyi papi életem szerzeménye az otthoni cselédágy. – Mostohaanyám halála után egy faágyat „örököltem” most ez van a szobámban. Kedves híveim részéről a bíráló: már nem jó neki a vaságy!! / Palotákat építenek, legmodernebb bútorokkal rendezkednek be, de a paptól még a rendes ágyat is irigylik. Mikor bátyámtól a kis 50 köbcentis motort megkaptam arra voltak kíváncsiak, hogy hogyan fogom vinni a kántornővért? Sőt volt aki látta, hogy vittem! Szegény kis segédmotor még engem is alig bír elcipelni.

OKTÓBER 16.

Megkezdődött a hitoktatás. Rettentés volt a beosztás, mert az egyik héten csak 4.20-6-ig tudok hitoktatni és így a külkerületi gyermekek hitoktatása szinte lehetetlenné válik. EZ már az új helyi rezsim munkája.

Beomlott a Franciskai kastély teteje, s mintegy hat család maradt így hajléktalan. A megoldás egyszerű: a helyi V.B. gyűlésen megtárgyalták, hogy van az Egyházközségnek egy háza, oda be lehetne lakoltatni legalább egy családot. Hogy ott már lakik egy család és ott lakik mint szolgálati lakásban az egyházközség sekrestyése az nem számít. A sekrestyés a pap „cselédje” (állítólag ezért fel is jelentettek, de hogy ki, és mi ebben a jogalap azt nem tudni), aki a konyhán alszik és csak szellőztetni jár fel a lakást! Egyébként ugyancsak a pártberkek rágalma: a pap hajnalig kártyázik az orvossal és a tanítóval! Eddig nem

tudtam kártyázni, most kénytelen leszek megtanulni. Egyszerűen gyűlölettől áthatott rágalomhadjárat, fúrás, pizskálódás. Így képzelik el a békés együttélést a százhalmibattai pártemberek. Így menjen a katolikus pap közéjük békegyűlésre vagy így működjenek együtt.

DECEMBER 31.

Végetért a jubileumi esztendő. Bevezése volt az adventi lelkipraktikum, melyet szép sikerrel tartottunk. Mellette a két jubileumi éneket is pro memoria! Beszámoltam a híveknek az évi eseményekről és ismertettem a lelkipásztori eredményeket is. A hívek 12.624 esetben áldoztak és 5.428 volt a gyónók száma. Betegnél 48 esetben voltam. Még elsöpénteken is. Keresztelés 26, házasság 7 templomi, halálozás 10 férfi és 3 nő, elsőáldozók száma 28. Szentmiselátogatás nem mutat csökkenő tendenciát! Elsöpénteken nagyon lepadtak. Már 100 sincs! Pedig 1950. január 5-én 188-an volt az elsöpéntekiek száma. Az anyagiakban egyensúlyban volt az egyházközség. Persze szűkösen, de kijöttünk. Az év végi hálaadason a hívek igen szép számmal vettek részt. Lezártunk egy nehéz, de szép esztendőt.

Deo gratis!

Történetünk története rovatunk a legbiztosabb és legőszintébb forrásra épül, Perjés Béla plébános naplójára.

Mégis előfordulhat, hogy napjainkban élő családtagok és utódok érzékenységét, igazságérzetét érintik a napló egyes bejegyzései. Ezúton is elnézést kérünk tőlük, igyekszünk a fentiek hitelességünk megőrzése mellett a szerkesztésnél figyelembe venni.

Illéssy Mátyás plébános
Jován László főszerkesztő

A megjelentetéshez köszönjük a százhalmibattai Római Katolikus Plébánia együttműködését és segítségét. (A szerk.)

Köszönjük a szöveg digitalizálásában nyújtott segítséget Tornai Boglárkának.

GALÉRIA

Százhalom

2022. ÁPRILIS

28 HÉTFŐ	Gedeon, Johanna	4 HÉTFŐ	Izidor	11 HÉTFŐ	Szaniszló, Glória, Leó	18 HÉTFŐ	Húsvét Andrea, Ilma, Aladár	25 HÉTFŐ	Márk, Ányos
29 KEDD	Augusztá, Bertold	5 KEDD	Vince, Iré, Teodóra	12 KEDD	Gyula, Baldvin, Sába	19 KEDD	Emma, Malvin, Zseraldina	26 KEDD	Ervin, Klétusz
30 SZERDA	Zalán	6 SZERDA	Vilmos, Bíborka, Celesztin	13 SZERDA	Ida, Márton, Hermina	20 SZERDA	Tivadar, Tihámér, Töhötöm	27 SZERDA	Zita, Mariann, Anasztáz
31 CSÜTÖRTÖK	Árpád, Benjámin, Benő	7 CSÜTÖRTÖK	Herman, János	14 CSÜTÖRTÖK	Tibor	21 CSÜTÖRTÖK	Konrád, Zelmira, Anzelm	28 CSÜTÖRTÖK	Valéria, Péter
1 PÉNTEK	Hugó, Agád	8 PÉNTEK	Dénes, Valér, Valter	15 PÉNTEK	Nagypéntek Anasztázia, Tas, Oktávia	22 PÉNTEK	Csilla, Noémi, Kájusz	29 PÉNTEK	Péter, Katalin, Roberta
2 SZOMBAT	Áron, Ferenc	9 SZOMBAT	Erhard, Ákos, Döme	16 SZOMBAT	Csongor, Bernadett	23 SZOMBAT	Béla, Adalbert	30 SZOMBAT	Katalin, Kitti, Zsófia, Piusz
3 VASÁRNAP	Buda, Richárd, Hóvirág, Indira	10 VASÁRNAP	Zsolt, Ezékiel	17 VASÁRNAP	Húsvét Rudolf, Izidóra	24 VASÁRNAP	György, Fidél, Debóra	1 VASÁRNAP	Munka ünn. Fülöp, Jakab, Zsaklin, József

Fotó: Pap Miklós

Fotó: Pap Miklós